

37 žmonės žuvo Baltijos juroje

Nelaimė atsitiko naktį, dviem garlaiviam
susidurus per tirštą rūką

KOPENHAGA, Danija, gr. 21. — Naktį iš penktadienio į šeštadienį Baltijos juroje įvyko didelė nelaimė, kurioje žuvo 37 asmenys, garlaivio Oberon pasażieriai ir gulos žmonės.

Katastrofa įvyko per tirštą rūką, garlaivius Arcturus susidurus su garlaiviu Oberon. Pastarasis, smarkiai sužalotas, tuojau paskendo, o kartu su juo paskendo trisdešimt septyni žmonės. Garlaivis Arcturus, kuris taip pat buvo stipriai užgautas, dar sugebėjo pasiekti Kopenhagos uostą, pargabenda-

mas tuos Oberono pasażierius ir gulos žmones, kurie jam pavyko išgelbėti, o taip pat keleto išgelbėtų iš vandens žuvusiųjų kūnų.

Garlaivis Arcturus plaukė iš Anglijos į Helsinkį, o Oberon, turėjęs apie 60 gulos žmonių ir 20 pasażierių, plaukė iš Suomijos į Angliją.

Kolizija įvyko juroj ties Lasso sala. Abiejų garlaivių kapitonai buvo broliai, Erik ir Ossi Hjeltai. Erik Hjelt, kuris buvo paskendusio garlaivio kapitonu, buvo išgelbėtas.

Tukstančiai Ispanų revoliucininkų patys prašosi į kalėjimą

Pasiuntė karą teismui dokumentą, kuriuo žymūs veikėjai patys apskaitina dalyvavimą sukilime

MADRIDAS, Ispanija, gruod. 21. — Pastarojo sukilimo rezultate, karaliaus Alfonso valdžia atsidūrė kebliausioje padėtyje. Kalėjimui sausakimšai prigrūsti maištininkų, o tuo tarpu daugybė kitų patys reikalauja, kad jie būtų uždaryti kalėjime.

Tukstančiai respublikininkų, žymių Ispanijos visuomenės gyvenime asmenų, pasirašę dokumentą, kuriame jie patys save apskaitina del dalyvavimo nepasisekusiojo revoliucijoje, ir tyčia apskaitina taip, kad už tai jie turėtų būti nubausti ne tik kalėjimu, bet dagi sušaudymu.

Apsikaltinimo tekstas

Tas revoliucininkų apskaltinimo dokumentas skamba šitaip:

"Karo teismo teisėjai: Mes žemiau pasirašiusieji, del kaltinimų, iškeltų prieš Alcala Zamorą, Miguel Maurą, Larga Caballera, Fernandą de los Rios ir kitus, kurie pasirašė revoliucinį manifestą, formaliai pareiškiame, kad mes moraliai ir materialiai dalyvavome to manifestą dviasio ir literoj ir bandėme su kariuomenės ir civilijų gyventojų sukilimui pagalbai laimėti teisingumą ir politinį padorumą, kurie Ispanijoje bus galima turėti tik respublikai įsisteigus."

Kalėjimui perpildyti

Kadangi kalėjimai jau dabar yra perpildyti — juose yra apie

Chicago ir apilinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai gražu, nors iš dalies debesuota; nedidelė temperatūros atmaina; vidutiniai žemių vakarų vėjai.

Vakar temperatūros vidutiniškai buvo 31° F.

Šiandien saulė teka 7:15, leidžiasi 4:22. Mėnuo leidžiasi 6:23 vakaro.

(Atlantic and Pacific Photo)

Lakunai Everett Wasson (kairėje) ir Joe Walsh, kurie pargabeno į White Horse, Yukone, lakunus E. Kadiną ir Rob. Marteną, išgelbėję juos nuo mirties tolimuose žiemuose, kur jų aeroplanas sudužo. Trečias pastarųjų draugas, kap. E. Burke, žuvo.

Vokiečiai pasiuntė Lygai 3čią protesto prieš Lenkus notą

BERLYNAS, gruod. 21. — Vokietija įteikė Tautų Sąjungos sekretariatui trečią notą, kuria protestuojama prieš vokiečių tautinės mažumos persekiojimą Lenkijoje.

Berlyno vyriausybė savo notoj paduoda faktų apie lenkų smurto žygius prieš vadinamame Lenkų koridoriuje — Poznanėje ir Pamarėje.

Korfantų ir Kubala paleisti iš kalėjimo

VARŠUVA, gruod. 21. — Vaitiekus Korfantų, žinomas lenkų nepriklausomybės kovotojas ir mėsalo Pilsudskio priešininkas, vakar tapo paleistas iš kalėjimo, kur jis buvo laikomas nuo preito rugsėjo mėnesio.

Paleistas taip pat maj. Kubala, žymus aviatorius, kuris buvo praeitą trečiadienį suimtas, tariamai už nesubordinaciją.

29 Vengrų konspiratoriai prieš valdžią pasmerkti kalėti

BUDAPEŠTAS, Vengrija, gr. 21. — Vakara čia pasibaigė didelė byla del konspiracijos nuverstį valdžią. Teismas ėjo uždarytomis durimis. Dvidešimt devyni kaltinamųjų buvo nuteisti kalėjimo terminams nuo keturių mėnesių iki pusaštuntų metų.

50,000 lenkų darbininkų išmesti iš darbo

BERLYNAS, gruod. 21. — Lodzėje, Lenkijoje, tekstilės fabrikai tapo dviem savaitėm uždaryti. Fabrikų uždarymu išmesta iš darbo 50 tukstančių darbininkų.

Vogė uošvei batukus, bet jo nenubaudė

CINCINNATI, Ohio, gruod. 21. — "Del ko tu juos vogei?" kvotė vienos departamentinės krautuvės manadžeris vieną vyrą, suimtą vagiant porą moteriškų batukų.

"Pasigundžiau. Aštuoni mėnesiai kaip esu be darbo," atsakė suimtas ir parodė savo statybos unijos nario kortą.

"O kam tu vogei moteriškus batukus?" klausė manadžeris. "Norėjau duoti savo uošvei Kalėdų dovaną," atsakė bedarbis.

\$700,000,000 busia išleista valstybės statybos darbams

WASHINGTONAS, gruod. 21. — Prezidento Hooverio pranešimu, ateinančiais kalendoriaus metais Jungtinės Valstybės išleis daugiau kaip 700 milijonų dolerių valstybės statybos darbams tikslu palengvinti nedarbo padėtį krašte. Statybos darbai busia pradėti nuo naujų metų.

Sovietų premjeras Rykov pašalintas iš vietos

Nauju komisarų pirmininku paskirtas Molotovs, dešinioji Stalino ranka

MASKVA, gruod. 21. — Aleksejus Rykovas, sovietų liaudies komisarų tarybos pirmininkas (premjeras), tapo pagaliau iš tos vietos pašalintas.

Nauju sovietų premjeru paskirtas Vjačeslavas Michailovičius Molotovs, dešinioji diktatoriaus Stalino ranka.

Rykovas buvo antrasis, po naubašniko Lenino, sovietų Rusijos ministeris pirmininkas, laikęs tą vietą nuo 1924 metų. Dabar jis tapo pašalintas dėl to, kad priklausė dešinijai opozicijai prieš Stalino politiką.

Molotovs, kurio tikra pavardė yra Skriabin, ligšiol buvo kominternio prezidiumo narys, politbiuro narys, sovietų Rusijos centralinio vykdomojo komiteto prezidiumo narys ir sovietų sąjungos centralinio vykdomojo komiteto prezidiumo narys, vadinas, didžiulė sovietų valdžios "šiška".

Rykovo pašalinimo jau seniai laukta

Rykovo pašalinimas visai nebuvo netikėtas dalykas. To seniai jau laukta, kadangi jis buvo žinomas kaip "nepataisomas dešinysis". Nuostabu gali būti tik, kad Stalinas taip ilgai dar jį liakė premjero poste.

Rykovas nedalyvavo nei pastaroje didelėje demonstracijoje Maskvoj, švenčiant bolševikų revoliucijos sukaktuves. Oficialiai buvo aiškinama, kad jis išvykęs į Kaukazą sveikatos patalsyti, bendrai tačiau buvo manoma, kad jo "liga" buvo politinė.

Politiniuose rateliuose dabar manoma, kad Rykovas bus pašalintas ir iš antros savo svarbios vietos, butent, iš politinio biuro.

Suomija pasilieka sausa

HELSINKIS, Suomija, gruod. 21. — Galutiniu balsavimu Suomijos seimas atmetė įstatymo sumanymą, kuriuo alaus stiprumas turėjo būti padidintas iki 24% spirito.

Ispanijos premjeras teisina savo žygius prieš 'maištininkus'

Berenguera kaltina respublikininkus del trukdymo prirengti kraštą visuotiniams rinkimams

MADRIDAS, gruod. 21. — Premjeras Berenguera tikrina, kad jis tik ir galvojęs apie tai, kad grąžintų Ispanijai laisvę, kai tam nebebusių pavojaus. Tuo tarpu jis noris tik išlaikyti tvarką.

Pasikalbėjime su užsienių laikraščių korespondentais, Berenguera pasakė:

"Jie [revoliucininkai] bandė padaryti iš manęs diktatorių. Bet aš toks nėsu. Priešingai, mano tikslas ir yra padaryti galą diktaturoms. Aš darau pastangų prirengti kraštą, kad juo greičiau galėtų įvykti visuotiniai rinkimai, kur kiekviena partija galės pareikšti savo gėdavimus ir dorai išbandyti savo jėgas. Po to, susirinkęs parlamentas turės pilną teisę atakuoti monarchiją, arba taisyti konstituciją. Tačiau, stengdamasis pagreitinti rinkimus, aš matau, kad tie patys žmonės, kurie pretenduoja kraštą esant nepatenkintą, daugiausia ir dirbą tam, kad rinkimai būtų atidėliojami. Atrodo, kad respublikininkai vengia eiti į rinkimus. Mano pareiga yra išlaikyti kraštą tvarką, ir aš neturėjau kitos išeities, kaip paskelbti karą padėti, kol nenukurs pavojaus maištui."

Sovietijos rublis bine nukrito iki 3-jų centų

SANCHAJUS, Kinai, gruod. 21. — Iš Harbino praneša, kad sovietų rublis, kurio vertė sovietų Rusijoje dirbtiniu būdu palaikoma tokioj augstumoje, kaip Amerikos 50 centų, Harbine dabar nukrito iki 3-jų centų.

Sako, kad visiško rublio vertės nukritimo priežastis buvo krizis, kilęs tarp bolševikų ir japonų del to, kad sovietai prievarta uždarė Japonų-Korejos banko skyrių, Valdivostoke.

Buvęs Japonų ministras nuteistas kalėti

TOKIO, Japonija, gruod. 21. — Ichita Kobashi, buvęs švietimo ministeris, kuris buvo kaltinamas del priėmimo 10,000 jenų (apie \$5,000) kysio ryšų su pardavimu valdžiai vieno privatinio geležinkelio, vakar tapo nuteistas 10 mėnesių kalėjimo.

LIETUVOS ŽINIOS

Triukšmingas valsčiaus tarybos posėdis

AKMENĖ. — 10—XI—30 įvyko valsčiaus Tarybos posėdis. Svarstant dienotvarkę tarybos narys L. paprašė balsą pareikšti, kad visas valsčius nepatenkintas viršaičių p. Dyšo, kadangi jis esąs "prasizengęs nuo kojų iki galvos" ir todėl jis viršaičių nebegalys būti ir taryba turinti išreikšti jam nepasitikėjimą. Tuomet viršaitis nutraukė jo kalbą ir liepė pakviesti policiją paskelbdamas pusę valandos pertrauką. Laikę pertraukos viršaitis nekuriuos narius pasikvietė pas save.

Po pertraukos policijos nebuvo. Pradėjus posėdį narys L. paprašė balso ir vėl norėjo savo nusistatymą pareikšti. Tuomet viršaitis vėl sargui liepė policiją pakviesti, bet sulaukę reikalaujamas, kad taryba narį L. pašalintų iš posėdžio. Už pašalinimą iš 12 narių balsavo 2. Po to buvo leista nariui L. kalbėti. Jis prašė balsuoti nepasitikėjimą viršaičiui. Viršaitis teisės jam išreikšti nepasitikėjimą ir todėl nestatysiąs šio pasiulimo balsavimui, o sekretorius gi be kito ko išsitarė, kad čia ne seimas. Tuoj viršaitis posėdį baigė. Nariai išsiskirstė labai nepatenkinti ir žadėjo rašyti skundą Vid. R. Ministeriui.

Girnos užmušė malūnininką

Saukėnuose šiauliy aps., išjungiant girnas, užmuštas malūno savininkas Matuliuskas, 30 metų amžiaus.

Suomių armijos viršininkai nuteisti 3 met. katorgos

HELSINKIS, Suomija, gruod. 21. — Čia pasibaigė garsi politinė byla, kurioj generalinio štabo viršininkas gen. maj. Valenius, generalinio štabo mobilizacijos skyriaus viršininkas pulk. Kuussaari ir šeši kiti jų sėbrai buvo apkaltinti del pagrobimo buvusio Suomijos prezidento Stahlbergo ir del sąmokslu nuverstį esamą valdžią ir įsteigti karininkų diktatūrą.

Byla pasibaigė tuo, kad gen. maj. Valenius ir pulk. Kuussaari buvo nuteisti kiekvienas trejiems metams sunkių darbų kalėjimo ir pašalinimo iš armijos, o kiti šeši jų samokslininkai trumpesniems kalėjimo terminams.

Kalėdų ir Naujų Metų

SVEIKINDAMI
SIŪSKITE SAVIEMS
LIETUVON

Pinigų Telegramą
PER NAUJIENAS

Atdara kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

J. Krukonis

Lietuvos kunigaikštis Vytautas Didysis

(Paskaita, laikyta Montello Mass.)

Mūsų amžius, elektros ir progreso amžius. Šiandien visai nepakeliam butų kalbėti apie buvusius 13—14 amžiaus kunigaikštis. Bet yra dar šiauriniai žmonės, kurie keldami iš grabo senovę, spekuliuoja savo naudai.

Taip šie metai lietuvių gyvenime pagarsėjo kaip Vytauto metai. Lietuvos valdancioji partija sumanė atšvesti Vytauto 500 metų mirtimo sukaktį. Šių sukaktuvių tikslas man aiškus, bet apie jį aš čia nekalbėsiu. Aišku man ir tai, kad katalikai kelia Vytautą į šventuosius. Tai vis savo rūšies spekuliacija, su vienokio ar kitokio pobūdžio tikslais.

Šiandien man nerupi neigti gyvenusių prieš penkis šimtus metų Lietuvos kunigaikštį Vytautą. Man rupi su teikti galvojančiai visuomenei kritiškų žinių pluošteli.

Aš labai myliu senovę ir noriai skaitau raštus apie anuos laikus. Bet šiauriniai, sakau, tie žmonės tam tikrų tikslų vedami, apie Vytautą mums teikia stačią fanatistinių žinių. Reikala todėl pažiūrėti objektyviau.

Visą metą aš skaičiau pasirodžiusius apie Vytautą straipsnius ir rinkau medžiagą. Svarbiausia aš jos radau S. Daukanto istorijoje, Dr. Alseikos knygoje "Lietuvių tautinė ideja ir istorijos šviesioje", J. Pronskaus "Aleksandro Vytautas" ir kitur.

Pirmą kartą kalbėti apie kunigaikštis, pravartu prisiminti iš kur tie kunigaikščiai atsirado. Kad neišeitų labai ilgai, aš kalbėsiu suglaustai.

Zilijo senovėje, kuomet žmonės pradėjo burtis į šeiminę, paskui į platesnes bendruomenes, jokių kunigaikščių nebuvo. Seniausias bendruomenės žmogus buvo laikomas autoritetu ir jo klausyta.

Toliau, giminės arba bendruomenės pradėjo vaidyti su kaimyninėmis giminėmis. Vaidai kildavo ar tai už medžioklę, ar tai už žvejybos, ar tai už upes, ir tie vadai priedavo net prie peštynių. Geriausi peštukai, arba pasižymėję stiprumu ir drąsa, buvo gerbiami ir aukštinti.

Besirutuliuojant gyvenimui tolyn, giminės vienos tautos pradėjo susidurti su giminėmis kitos tautos. Tie susidurimai nepraeidavo gražiai, bet kildavo peštynės ir tie kurie išeidavo pergalėtojai, pavergtųjų paimdavo visą turtą (k. a. kailius, medų ir kitą).

Čia ir privertė atsikiras lietuvių giminės, burtis į kruvą, kad geriau priešą atremtų, arba užpuolus jį nugalėti.

Kiekvieną kartą eidami lietuvių į karą, rinkdavosi iš savo tarpo vadą. Šito vado klausydavo tik karo lauke, o sugrįžus iš jo, tie vadai kildavo lygus kitiems.

Laikui bėgant, šitie karo vadai apsisistatydavo save ištikimais draugais ir grįžę iš karo pradėjo pasiūlyti valdžią sau. Taip metai po metų tas įėjo į madą, žmonės valdydavo vadai (jie paskui pasivadino kunigaikščiais), jie mirdami savo valdžią perduodavo vaikams ir čia prasidėjo dinastijos.

Pavardius Lietuvos istoriją, mes rasim šimtus buvusių kunigaikščių, bet čia nėra reikalo juos prisiminti ir mes eisime prie temos.

Vytautas buvo Kęstutis ir Birutės sūnus. Jis gimė apie 1350 metus. Jo tėvas Kęstutis valdė Lietuvą (Aukštaitiją ir

Žemaitiją), o brolis Algirdas — Gudiją. Paaugęs Vytautas stajė tėvui į talką ir dalyvavo mūšiuose. Čia reikia prisiminti, kad Lietuvą tuomet be persto jimo puldinėjo Rymo popiežiaus siųsti kryžiuočiai, neva stabmeldžius lietuvius krikštinti.

Algirdui mirus, 1378 metais Didžiojo Lietuvos kunigaikščio tapo jo sūnus Jogaila. Vytautas jau tais laikais pasižymėjęs kovose, gavo Vakarų Žemaitiją ir tapo jos kunigaikščiu. Čia ir prasidėjo Vytauto karjera ir jis pasirodė kaip gausus avantiūristas. Jis slapta sukėlė žemaitius ir iš pasaly pūlęs paima kryžiuočių pilius Friedlandą ir Klaipėdą. Šituo žygiu Vytautas labai suerzino galingus tuomet kryžiuočius ir jie kėlė kartus puolę, labai nuterėjo žemaitiją. Po šitų įvykių, Kęstutis, Vytautas ir Jogaila pasirašė su kryžiuočiais 10 metų sutartį ir nutraukė kariauti su slavais.

Jogaila, kaip visi anų ir šių dienų imperialistai, panorėjo vienas visą šalį valdyti ir slapta susitarė su kryžiuočiais, kad Kęstutį su Vytautu reikia nužudyti. Kaip kompensaciją už tai, Jogaila pradžioje atiduot kryžiuočiams žemaitius.

Kryžiuočiai pasinaudoję tuo, mi vėl puolė ir išžudė didelę dalį žemaitių. Kęstutis patyręs Jogailos išdavystę, slapta įgubeno savo vyrus į Vilnių ir Jogailą suėmė. Bet Vytautas tėvą perkalbėjo ir Jogaila tapo paleistas.

Kryžiuočiai tuo tarpu teriojo žemaitius apie Alsėdžius, Apuolę ir Skuodą.

Jogaila savo nešvaraus sumanymo neatsižadėjo ir apgavinę būdu Kęstutį su Vytautu suėmė. Vytautas persirengęs moteriškais drabužiais iš kalėjimo pabėgo, o tėvą Kęstutį Jogailos įsakymu 1382 metais nužudė.

Vytautas ištraukęs iš Jogailos nuyko pas Mozurų kunigaikštį Janušą. Žemaitijoje tuo tarpu siautė baisus maras ir žmonės krito kaip musės. Vytautas laukė progos Jogailai atkeršinti ir tokia proga pasitaisė, kuomet Jogaila su Skirgaila atsisakė priimti katalikų tikėjimą (jie taip buvo pradžioje kryžiuočiams).

Vytautas dabar nuyko į kryžiuočių sostinę Insterburgą ir pasiūlė sutartį. Kryžiuočiai, žinoma, už gerą kainą sutiko Vytautui padėti ir Vytautas Tapijos arba Teplevos pily primesti krikštą, 1383 m.

Kitaip tik Kęstutis mylėdamis sutiko jo sūnui Vytautui padėti ir kartu su amžiniais priešais nutraukė prieš Jogailą. Trakai tapo paimti ir Vytautas paskelbtas valdovu.

To dar neužteko. Vytautas su kryžiuočiais apgulė Vilnių, bet čia pralaimėjo ir Trakus ir liko vėl be nieko.

Kitaip metais, Vytautas vėl ėmė prašyti kryžiuočių paramos. Kryžiuočiai sutiko, bet pareikalavo veik visos dabartinės Lietuvos. Vytautas, 1384 metais tokią sutartį pasirašė ir net savo įpėdinystę, jam mirus, atidavė kryžiuočiams.

Kaip matome, Vytautas jau visko buvo nustojęs. Vienok jis rankų nenuleido ir laukė geros progos, kad vėl atsigriebtų.

Tuo tarpu Jogaila kamavo slavai. Apart to, jam ėmė piršti Lenkų karaliai Jadvyga. Šitos aplinkybės privertė Jogailą nusileisti Vytautui. Jis siuntė pas Vytautą slapstus pasiuntinius ir pasiūlė grąžinti jam Kęstutis valdymą teritoriją.

Vytautas naudojosi proga ir nesiskaitė su priemonėmis. Jis susitarė su Sudmontu, kad tas užpultų ant kryžiuočių tuo metu, kuomet jis su kryžiuočiais tarsis. Sudmontas (tai buvo Vytauto svogeris) kryžiuočius iš pasaly užpuolė ir suėmė. Dabar ir Vytautas atsisuko prieš savo buvusius talkininkus, žudė juos ir jų pilis išgriovė.

Jogaila dabar išvyko vestis su Lenkų Jadvyga. Šitos vedybos ir buvo nelaimingiausios Lietuvos istorijoje atsitikimas.

Kad gavus Jadvygą ir Lenkijos karūną, Jogaila užrašė lenkams visą Lietuvą ir užkariavus Gudijos kraštus; apsiėmė lietuvius apkrikštinti į katalikus ir dar priedo turėjo sumokėti lenkam 200,000 auksinių.

Jogailos vestuves nuyko ir Vytautas. Kaip ilgai ten puotauta mes galim spręsti iš šito: kryžiuočiai, keršindami Vytautui už naują apgavystę, puolė Lietuvą ir 18 apskričių pelenais pavertė. 3000 lietuvių išsivairė vergais, o visą turtą išplėšė.

Ne tik kryžiuočiai teriojo Lietuvą, kol Jogaila su Vytautu Krokuvoje puotavo, jį dar puolė rusų kunigaikščiai ir gerokai nuterėjo.

Siekdamas garbės, valdžios ir turtų, Vytautas nesiskaitė su priemonėmis ir sąžine. Priešais 1383 metais katalikų tikėjimą, jau 1384 metais jis priima stačiatikių (graikų) krikštą. Atvykęs su Jogaila į Krokuvą (1386 m.) jis priima vėl katalikų tikėjimą ir čia gauna Aleksandro vardą.

Vytautas su Skirgaila grįžo iš Lenkijos ir puolėsi guiti priešus iš Lietuvos.

Bijodamas Vytauto keršto už tėvo nužudymą ir jausdamasis galingu, Jogaila vėl Vytautą paneigė ir Didžiojo Lietuvos kunigaikščio paskyrė savo broliu Skirgailą. Grįžęs Vytautas iš karo žygių, rado jam paliktą tik Lucko pilį.

Nors lietuvių jau buvo apkrikštinti, bet kryžiuočiai pasiūlytą talkon čekus, vengrus, lenkus, danus, švedus, norve-

Dany karalius Kristijonas.

gruodžio 8 d. sužeistas, jo automobilijai susiduręs netoli nuo Kopenhagos su kitu automobiliu, kuriuo važiuavo dvi moterys

gus, edinburgiečius ir olandus, su buriu vėskupų ir zokonių, vėl puolė Lietuvą. Žemaitiai, padedant Vytautui ir Kaributui, įvilioja kryžiuočius į balas (pelkes) ir ties Gryškais 1398 metais juos išteriojo.

Šitas pasisiekimas padidino Vytautą ir jis ėmė pulti Jogailą. Matydamas kad savo jėgomis Jogailos nepaveiks, Vytautas antru kartu vyksta pas kryžiuočius prašyti pagalbos. Kryžiuočiai jau kartą Vytauto prigauti, pareikalavo dar didesnį atlyginimą ir užstato: šiuo metu Vytautas kryžiuočiams užstatė savo žmoną, vaikus, daug draugų ir pažada atiduoti visus žemaitius.

Šitas Vytauto žygis negalėti būti kitaip aiškinamas, kaip garbės, turtų ir valdžios siekimas, nežiurint kokia kaina tas būtų perkama. Gal, tai galima buvo pateisinti anais amžiais, bet jokių būdu negalima pateisinti ir girt jo politiką dabar.

Kryžiuočiai, norėdami susijungti su Padoauguvio kardininkais, sutiko Vytautui padėti ir

1390 metais Vytautas su talkininkais išėjo į karą su Jogaila ir Skirgaila. Šitam žygy laimėjo tik vokiečiai-kryžiuočiai, nes eidami per Lietuvą plėšė ir žudė gyventojus. Grįždami dar parsivežė 2000 lietuvių ir padarė juos vergais.

Vytautas viską pralaimėjo ir paskutinę jo pilį, Gardiną, Skirgaila badu išmarino. Kryžiuočiai laikė užstatytą jiems jo šeimyną ir Vytautas neturėdamas kur dingti, pats nuyko pas kryžiuočius.

Bet Vytautas vis nerimo. Jis atvyko pas žemaitius, kuriuos pats atidavė aršiausius jų priešams ir ėmė prašyti, kad eity išvien su kryžiuočiais jam padėti. Po ilgų derybų žemaitiai sutiko. Kryžiuočiai pasiūlytą talkininkus iš Tenotonių, Francijos, Anglijos ir Padoauguvio ir sykiu su žemaitiais patraukė rytų link.

Šitam žygy pasiekė Skirgailą sumušti, bet po Vilnių Vytautas pralaimėjo viską ir liko be nieko. Šitam žygy sakoma žuvo 14,000 lietuvių, nes kryžiuočiai juos visus pirmose ir pavojingiausiose vietose stumė. Paėmę kokią nors pilį, kryžiuočiai puldavo ir žudydavo lietuvius, o turtus pasigrobdavo sau. Kaip į tai Vytautas žiūrėjo, sunku spręsti; galima pasakyti tik tiek, kad jo širdis buvo užgrūdinta kaip plienas ir degė keršto kaip didžiausiu lauzas. Sunku čia įžūrėti tėvynės ir tautiečių meilę.

Nepaėmę Vilniaus, Vytauto talkininkai kryžiuočiai pasuko

atgal, pakeliui plėšdami ir teriodami šalį.

Vytautas grįžo pas kryžiuočius, bet nuo svajonių ant kitų viešpatauti, neatsisakė.

Kryžiuočių ir kitų padedamas Vytautas puolė Skirgailą ir Jogailą, nugalėjo juos ir įžengė Vilniun, kur 1392 metais apšaukė save Didžiojo Lietuvos kunigaikščiu.

Kaip matėm, ligi Vytautas pasiekė Didžiojo kunigaikščio vainiko, visas kraštas be paliovos kraujuose maudė. Ne gana to, iš užstatytų kryžiuočiams vaikų, žmonos ir drau-

gų, sunų Vytautas išvaduoti nepajėgė ir juos kryžiuočiai nužudė.

(Bus daugiau)

JIGONINĖS IŠBANDYTAS

Rekomenduojamas daktarų ir slaugių. Valantis, atgaivinančias antiseptikas del moterų. Kaip deodorantas jis apsaugo nuo nemalonių. Pardavinėjamas apšaukose.

Lydia E. Pinkham's Sanative Wash
Lydia E. Pinkham Medicine Co.
Lynn, Mass.

TURĖKIT PINIGŲ Sekamoms Kalėdoms

prisiidami prie mūsų KALEDINIO

TAUPIMO KLIUBO dabar

25c

I savaitę padarys jus narin.

Kiti klubai sulig kiekvieno kišeniaus.

CHICAGO LAWN STATE BANK

3154 W. 63rd Street

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

KALEDU DOVANOS

Dar Niekad Nebuves Pasiulijimas TIK TRUMPAM LAIKUI

NAUJIENOS duos visiems NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, kurie dabar užsirašys NAUJIENAS sau, savo draugams bei giminėms

Visai Dykai Knygu

Metiniams Prenumeratoriams už \$5.00

Pusei Metų už \$2.50

IŠ SEKAMO SĄRAŠO:

Grupė I. \$2.50

No. 21 J. Vilkoskos Turti Juokai KAINA .80
22 Dr. Karaliaus Barboras Ubryka arba kilostorius ir jo žuikis .75
26 Marijos Konopnickos Pagal .75
28 Euklono Saitijono Laikrodinis .20
Viso \$2.50

Grupė II. \$5.00

32 Emilė Zola Darbas (Romanas) 1.00
33 A. Semonjovskio Revoliucijos žmonių 1.00
36 V. G. Karolienos Makaro Sapnas .20
40 "Socializmo Mirties Blaivimas" 1.00
51 Dr. A. J. Karaliaus Nuošavės Ištisvystymas .50
62 J. Lauko Moteris ir jos Viena Žmonija .20
65 La Fargue Labdarė pirmaio dabar .20
67 T. J. Kufinsko 16 Kristų .20
71 Ljenuko Peklos Rancos .20
73 J. Vilkoskos Gyvybė .20
75 Ansko Verda viso valkamo komedija .20
78 Dr. Vargio Gaidys Žaidimas .20
79 M. Giflono Geriaus Vėliaus neušiekla komed. .25
80 K. Karolio Salaputis komedija .20
Viso \$5.00

Grupė III. \$2.50

21 Kl. Jurgelionis Mūsų Kny. 1.00
30 V. Garšino Karis Lankos (karčio atsiminimai) .30
30 A. J. Kain Žmonos su Romos kovoj .20
40 Frank Burzio Pasakojimas apie Jėzų .20
Viso \$2.50

Grupė IV. \$5.00

18 Doro Grafinos Seikata .250
42 Dr. A. J. Karaliaus Pasikalbėjimas Amerikou su Griniam .20
48 K. K. Krukovskio Činija .40
52 John M. Warka Kas yra Taip O kas ne Taip? .70
64 Savana Gruodžio 17 dienos Pervermas .20c
60 Karlo Rastkio — Kas yra Socializmas .20
72 W. Shakespearo Machbeth .75
Viso \$5.00

Grupė V. \$5.00

7 A. Janulio Airija .25
8 N. Matulio — Dvi kelionės Tolimo Siuro .40
31 A. Olsavicko — Pasaka apie laimingą Alek .35
38 L. Tolstojaus — Pradžio Atklijimas .15
37 Oliver Schreinerio Samas .35
49 Dr. E. Lech Kultūra ir Spauda .00
53 Dr. A. J. Karaliaus Moralės Ištisvystymas .50
55 K. Sedoko — Kas Ištisvysta Laidi .75
60 Mikulada — Dailio Vėgžmonis Nugalėtojas ir Juodis už Pranczo Pavymas .15
68 Kl. Jurgelionio Deklamatorius .75
84 J. Kurzenewskio — Medicinos Daktaras .25
Viso \$5.00

Grupė VI. \$2.50

40 Zemaitės Rašai Karis Moti Kaina .75
41 Simonas ir Magdala Grafi pasakaitė .15
48 Dr. A. J. Karaliaus Pasakojimas pas Ivarius Tautas .50
61 Lauke — P. Kropotkino 30 mums Reikia Pirmiausia .35
63 H. Ibseno — Siurės Karis .35
80 M. Grigono — Katrinės Gintardis .20
82 Dr. Vargio — Milijonas Vandeninyje .20
Viso \$2.50

Grupė VII. \$5.00

22 Naujas Pilnas Orakulas — Visiškai Pasakojimas .250
35 Robinsonas Kruizius — Labai Graži Apovaka .40
44 Gyventojai Valdėdai .30
70 J. A. Fredro Concilium Pasakaitė .25
84 Gopalo — Prieštovs — Komed. .25
95 J. S. Turgenovo — Pilius Nėra .10
96 Balčikovskio — Pono Felikso Atsiminimas kom. .20
97 J. Guranickio Salaputis komedija .20
99 A. N. Astranickio — Vėgžmonis Vėgžmonis .25
99 V. K. Rastkio — Eilėms ir Proza .35
Viso \$5.00

NAUHIENOS CHICAGOJE ir KITUR METAMS \$8.00

NAUHIENOS VISUR AMERIKOJE METAMS \$7.00

Kam nemalonu bus gauti tokias dovanas. Šis pasiulijimas tik trumpam laikui. Rašykite tuojau ir siųskite savo užsakymus.

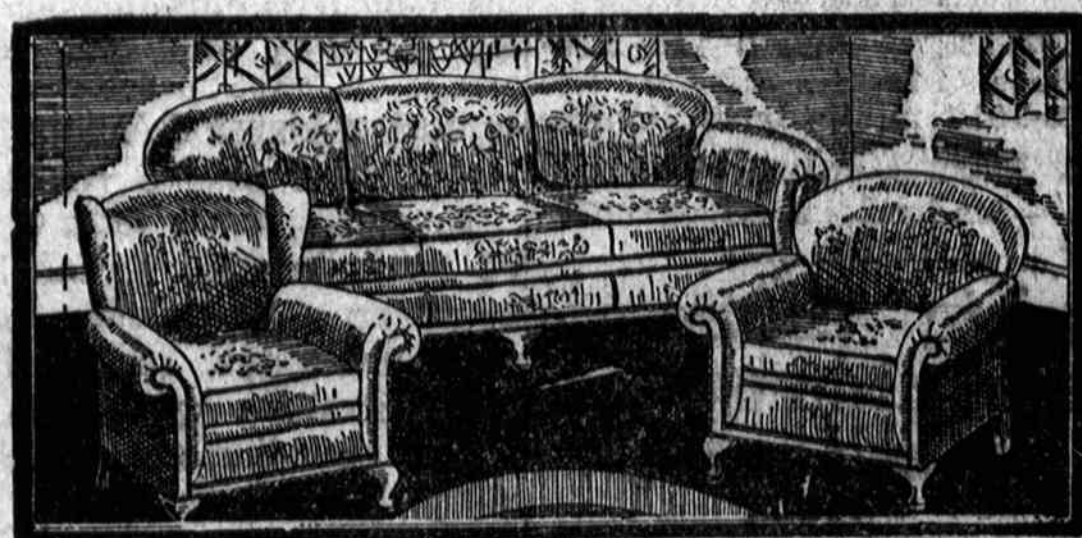
NAUHIENOS

1739 South Halsted Street

Chicago, Ill.

KALĖDŲ IŠPARDAVIMAS

Jus niekur kitur negausite pigiau kaip pas mus.

Mūsų Frontinių Setų dirbtuvė pasiūlo jums didelius barginus, kad Kalėdoms galėtumėt įsigyti sau naują setą, ar kam dovaną suteikti.

Mūsų dirbtuvė dabar prieš Kalėdas pardavinėja prekes už specialų kainą, taip kad ir su mažai pinigų galėsite čia nusipirkti tinkamą dovaną sau arba kitam.

MUSŲ SPECIALES KAINOS:

3 šmotų Jacquard Velour setas vertas \$150, dabar už \$59.00
3 šmotų Mohair ir Silk Frieze setas, vertas \$295.00, dabar už \$149.00
3 šmotų Mohair ir Molquit setas, vertas \$175.00, dabar už \$85.00
Pull-up kedė \$5.95
Lempa \$3.95

Baigiasi senieji metai, turime daugelį padarytų setų, kuriuos turime parduoti už pigiau, negu jums kas-tuoja jų padarymas. Turime labai didelį pasirinkimą gatavų setų, taipgi dirbame ant užsakymo — galit patys pasirinkti koki tik norite apmušimą.

Nepraleiskite progos nusipirkti sau ar kam kitam dovaną, kuria džiaugsitės ilgus metus.

Krautuvė ir Partor Setų dirbtuvė atidara kas vakarą ir nedėliomis iki 4 val. po piet.

ARCHER FURNITURE

ISDIRBEJAI SEKLYCIU SETU.
JOE KAZIKAITIS — KAZIK Saviminkas
4140 Archer Avenue Tel. Lafayette 9733

Tarp Chicagos Lietuvių

Subatnakčio pri- potkas

Pasaka apie tai kaip du bomai išmušė vieną langą

Šeštadienio rytą man pranešė, kad į namus ant 702 W. 35 gatvės įsilaužė bomai. Sumaniau nuvykti pamatyti, kas per bomai įsilaužė ir kokių reikalų. Nuėjus žiūriu, prysakinį durių langas lentomis užkalta. Ką paisyti, einu į vidų. Žiūriu, gyvena moteris, kuri valdo groserių krautuvėlę.

"Ką, bene Santa Clausas įmetė kokią dovaną pro duris?" paklausiau.

"Yes, sako moteris, Santa Claus mane pusuogę išvijo pro duris lauk".

"Kaip tai atsitiko?" susiinteresuavau.

"Nagi taip, sako moteris: buvo jau apie 20 minučių ligi trijų, rytmetis, išgirdau, kad kažkas beldžiasi į duris, išsokau iš lovos, žiūriu pro lango užlaidą, kažkas stovi, koks tai vyras prie durų. Klausiu, "Kas čia?" Man atsako angliškai, "Džianas", sako, atidaryk duris. Bet aš durių nedarau. Tai pradėjo duris mušti. Pirmiausia atluopo storm duris, bet antrą durių negali atmušti. Pažiūrėjau pro langą, pamaciau ir antrą vyrą, kurs stovėjo gatvėje ir ranka davė ženklą vagims, kurių matyt buvo daugiau negu du. Tuomet išgirdau, kad priekinių durių lango stiklas suskambėjo. Tada jau supratau, kame dalykas, kad vagys sulys į vidų ir man bus pavojus. Prasidariau langą ir pusuogę išsokau lauk. Prieš šokdama žemėn pasižiūrėjau, kad, po teisybei, nelabai smagus vaizdas šokti 8 pėdų gilumon.

Bet tai dar, sako moteris, ne viskas; aš peršokau net per dvi tvoras, ir ne žemas tvoras. Net vyras turėtų pasiraivyti prieš šokdamas per tokias tvoras. Tamsta, sako, nevieri, tai pažiūrėk, kokia mano koja sumušta nuo puolimo..."

Bet aš nedrįsau žiūrėti į jos koją, nes iš sykio supratau, kad bus gal žemiau, o gal ir aukščiau kelio.

"Na, ir kas toliau?"

"Toliau, nubėgau pas kaimynus šaukti pagalbos".

"O plėšikai ar sulindo į virų, kai išmušė langą?" klausiu.

"Matyt, ne, nes langą išmušė nubėgęs savais keliais".

Tai ir visa istorija apie bomus.

Pustapėdis.

Iš Teisybės Mylėtojų Draugystės veikimo

Gruodžio 14 d. viršminėta draugystė laikė savo priešmetinį susirinkimą Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Galima su pasididžiavimu gėrėtis iš mūsų draugų ir draugių sugabumo ir ištermės tvarkyti draugystės reikalus.

Nors atsirado keli karštuočiai, kurie ar sužiniai ar per nesupratimą savo užmaščių bledingumo, norėjo pravesti netinkamus tarimus, bet be pasekmių. 90-tas nušimtis draugų ir draugių kaip vienas stojo už demokratiškus principus ir jie laimėjo.

Tapo išrinkta ateinančioms metams tinkama valdyba, kuri susideda iš gabių ir patyrusių draugų, butent: Petras Kilevičius pirmininkas, 3144 Auburn Vve., vice-pirmininkas J. Byan-skas, 934 W. Marquette Rd., sekretorius S. Narkis, 2859 W. 38th Pl., išdinkinas J. Yush-kewitz, 3647 Archer Ave., finansų rašt. F. Kasparas, kontrolės rašt. Z. Grigonis, kasos globėjas A. Žilinskas, maršalka J. Sakalauskas.

Į įvairius komitetus įėjo draugai taip jau ganėtinai veiklus, kurie pilnai tinka savo kvalifikacijai. Visi išrinktieji pasižadėjo veikti su didžiausia energija dėl draugystės labo.

S. Narkis. Sekr.

Lietuvių programos per orą

Ši vakarą tarpe 7-8 val. iš WHFC broadcastinio stoties 1420 kilocycles, bus vėl duodamas eilinis Lietuvių programos, kuriuos jau per ilgą laiką žinoma Lietuvių firma Peoples Furniture Kompanija duoda kas pirmadienio vakare. Kaip ir buvusieji minėtos firmos programai, taip ir ši vakarą bus labai rupestingai surengtas ir atliktas per parinkčiausius Lietuvos dainorius ir muzikus, su pritaikintoms dainoms dėl suti-kimo Kalėdų švenčių. Dėl nepraleiskime nepasiklausę.

Dar prie Antano Ukso laidotuvių

Per klaidą ir neapsižiūrėjimą buvo praleistos dviejų stambių aukautojų pavardės, butent Mrs. Vincienė aukavo \$10.00 ir Stanley Uksas \$5.00. Taip gi meldžiam atleisti, kurių pavardės buvo netiksliai užrašytos. Ta proga dar kartą širdingą ačiū visiems už dosnias aukas.

Taip gi dėkojame gerb. "Naujienuos" už suteiktą tiek daug vietos savo skiltyse aprašymui Antano Ukso laidotuvių.

Dar sykių ačiū graboriams J. F. Radžiui ir J. Paulauskui už taip nebrangų ir mandagų patarnavimą.

Ištikrųjų, nedaug randasi tokių geraširdžių žmonių, kurie tiek atjaucia neturtingus. Todėl patartina remti tokius žmones, kurie nesigali suteikti gražų patarnavimą už mažą atlyginimą, išlydint į amžinąją tėvynę.

Su guodone,
Mrs. M. Žuraitienė.

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St.,
CHICAGO, ILL.

PASIDARYK DAUGIAU PINIGŲ
Didis reikalavimas siuvimo operatorkų
Uzdėbis siekia \$25
iki \$50 į savaitę.
Lengvas, malonus darbas. Mes galime pri-
rengti operatorkos vie-
tai į trumpą laiką.
Dienomis ar vakarais.
Maža kaina.
MASTER SEWING MACHINE
OPERATING SCHOOL
190 N. State St., 10th floor

Visada Bargenai

Piemiau negu pirkai kur kitur
KALĖDŲ DOVANAS
ateik į lietuvių krautuvę. Čia rasi
tinkamų dalykų Kalėdinės dova-
nos, del visu. Moterims, mergi-
nomis pančėku ir sveterių, vyrams
marškinų, kaklaraistų, sveterių,
vaikams ir mergaitėms didelį pasi-
skyrimas reikalingų apėdalu.

JOSEPH PIKELIS
2945 W. 63rd St.,
arti Richmond
CHICAGO, ILL.

Redakcijos atsa- kymai

Kai permaža — blogai ir kai perdaug — nebergerai. Gyvas lietuviškas laikraštis yra tikras gyvenimo veidrodėlis. Juo daugiau veikimo, juo gausiau korespondencijų. Vasaros metu, kai visi į pacherius ir pakrūmes išsiblaško, korespondencijos stipriai praretėja. Žiemos metu, kai visi po pastogų sugrįžta ir prisideda intensyvus grupių veikimas, šimtai parengimų, susirinkimų, atsitikimų, tai ir korespondencijų pluoštų pluoštai pradeda plusti.

Žiemos metu korespondencijas tvarkyti nėra taip lengvas dalykas. Tenka skirstyti pagal skubumą, ir labai dažnai nesukubę raštai turi pagulėti po keletą dienų, kol juos galima išpausti į puslapius.

Kiekvienas parašęs, nori kad būtų ir sunaudota, ir greitai. Tą patį norą turi ir redakcija, deja, kaip matote, kartais ir geriausi norai nebegelbsti. To-

del tenka paprašyti savo Bendradarbių kantrybės. Redakcija stergiasi, kad kiekvieno bendradarbio raštai patektų spaudon. Trumpinama tik kaiku-riais atvejais, o nodedama tik labai retais atsitikimais. Šiaip tai kiekvienas raštą turi 99 iš šimto, kad bus patalpintas, todėl drg. korespondentų prašome rašyti kaip rašius ir nepaisyti, kad žiemos metu perdaug raštų. Juo daugiau, juo geriau, — nes ir pats mūsų drauginis gyvenimas yra gyvesnis, kada jis atsispaudina savo spaudoje.

Cicero, Ill.

Pereitą trečiadienį vakare L. N. Bendrovė laikė priešmetinį susirinkimą. Dalininkų susirinko net du šimtai. Ištarimų nieko nauja. Išrinkta sekančioms metams direktoriai, viso 15 asmenų. Vienas iš senesnių direktorių buvo C. Genys; buvo direktorių pirmininkas per keletą metų, ir liko ne-

išrinktas didžiama balsų, o tai todėl, kad nepataikauja maskaviškams. C. Genys yra gabus ir sumanus žmogus. Bendrovei

tokie vyrai yra naudingi. Vėliau apie tai bus plačiau parašyta. Tėmykite.

— "N." Rašėjas.

NAUJŲ METŲ SULAUKTUVIŲ PRAMOGA IR ŠOKIAI

COLISEUM'E

WABASH AVE. prie 15-tos GATVĖS

Sokiai nuo 9 val. vak. iki aušrai

Daug smagumo.

Pilna juokų

"Phil" Walters ir jo ritmo karaliai.

Gerimai — Kiek jus galite išgerti — Melonumai — Savonietai
Triabos — Baltiniai — Sitenos — Konfetti — Serpentinai

Viskas už ekonomišką kainą

\$1.00 asmeniui

PHONE DEARBORN 8515

Apdrauda

nuo

Nelaimingų Atsitikimų

Naujienos padarė sutartį su atsakomingu apdraudos kompanija ir gali apdrausti vyrus ir moteris, tarp 16 ir 70 metų amžiaus. Nėra gydytojo egzaminavimo.

Apdrauda išdalyta į 6 skyrius. Mokesys metams,

\$1, \$3, \$6, \$10, \$16 ir \$24

Šios rūšies apdrauda apdraudžia žmogaus gyvastį nuo \$1000.00 iki \$5000.00. Taipgi duoda ligoje pašelpą nuo \$7.50 iki \$40.00 savaitėje per 26 savaites.

Del platesnių informacijų kreipkitės į

NAUJIENAS

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

NAUJOS KNYGOS

Gaunamos "Vienybės" Knygyne

VIREJE. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairius valgius.
MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedaro \$1.50
Mokykloms ir šeiminkėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surašyta visi Lietuvos kaimai, vienkiemiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir artiausios paštos.
KAUNO ALBUMAS \$50
Knyga pavelkusi ir fotografijų Kauno miesto.
VINCO KREVĖS RAŠTAI. Septynuose tomuose \$7.00
LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA \$50
Rašybos vadovėlis su rašybos žodyne, išleista 1926 metais.
NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS \$55
Namų darbai, naminė saskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

VIENYBĖ

193 Grand Street

Brooklyn, N. N.

For COLDS, COUGHS

Sore throat, muscular rheumatic aches & pains, apply Musterole, the "counter-irritant"

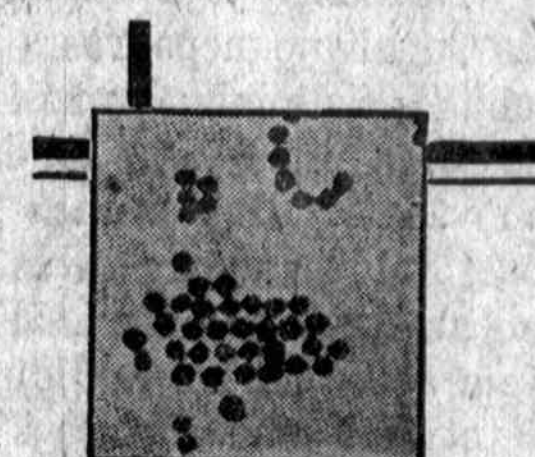
PROBAK BLADES

padaro jūsų DVIETU ASMENŲ BRITVĄ (Senąjį ir naująjį modelį) Geresnę Britvą — arba pinigai kražinami \$1.00 už dešimtį 50c už penkis. Garantuotos. **PROBAK CORPORATION** Autolite Safety Razor Co., Inc., N. Y. C.

**ATSIKRATY-
KIT LIGŲ PE-
RU**

nosyje, burnoje ir gerklėje. Leiskite Zonite išvalyti susikimšusias atmatas, išvalinti perus, nepileisti ligų. Labai naikinantis perus. Raminantis plėves.

The fellows that cause

SORE THROAT

Colds and sore throat are infections caused by germs. The above are streptococcus germs. Help nature combat them by gargling every day with full strength Listerine. It kills germs in 15 seconds and heals tissue.

Gargle with **LISTERINE**

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

NATALIE MOOREHEAD

BORN PITTSBURGH, PA.

EXPULSED FROM TWO BOARDING SCHOOLS

LATER - WHILE SHOPPING IN NEW YORK - GIVEN STAGE OPPORTUNITY

BRIDESMAID IN ABIE'S IRISH ROSE

FOLLOWING WINTER - ATTENDED DRAMATIC SCHOOL

JOB IN CHARLIE BRIAN'S STOCK CO., IN NEW JERSEY

THEN LEAD IN GEORGE M. COHEN'S 'THE BABY CYCLONE'

NOW ONE OF HOLLYWOOD'S FOREMOST VAMPS - GOOD IN - 'THE BENSON MURDER CASE' AND 'MANSLAUGHTER'

BY WESTPHAL

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$6.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of March
3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus sek-
madenius. Leidžia "Naujienų" Bendro-
vė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dvi mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiojantį:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Savienyose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusmet	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dvi mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpaiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dvi mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

MENKA PAGELBA

Jungtinių Valstijų kongresas priėmė bilį, kuriuo, sulig prezidento Hooverio rekomendacija, paskiriama 116 milijonų dolerių statybos darbams, kaip priemonė kovai su nedarbu.

Tai yra menka pagelba. Jokios tiesioginės paramos bedarbiams nebus duodama. O su ta suma pinigų, kurią kongresas paskyrė statybos darbams, bus galima parupinti uždarbį tik kelioms dešimtims tukstančių žmonių. Tuo gi tarpu bedarbių šiandien yra Amerikoje ne mažiau, kaip 5 milijonai.

Amerikos valdžia yra turtingiausia pasaulyje, bet ji yra šykščiausia darbininkams.

Kodėl Anglija, nežiurint to, kad ją slėgia karo skolos, gali šelpiti savo bedarbius? Anglijoje yra dvigubai arba tribagai mažiau bedarbių, bet tenai kasmet išleidžiama šimtai milijonų dolerių tiesioginėms bedarbių pašalpoms, o Amerikoje nė cento. Be to, Anglijos valdžia skiria da ir milžiniškas sumas pinigų viešiesiems darbams. Kaip aną dieną buvo pranešta, MacDonaldo kabinetas šitam tikslui yra asignavęs 662 milijonų dolerių.

Prezidentui Hooveriui ir kongresui, matyt, rūpėjo ne tiek bedarbiams suteikti tikrą pagelbą, kiek parodyti savo "gerus norus", kad, rinkimams atėjus, politikeriai galėtų girti, kaip jie darbininkus "myli".

REVOLIUCIJA ISPANIJOJE DAR NEPALAIDOTA

Karaliaus Alfonso priešams šį kartą nepasisekė nuversti monarchiją ir diktaturą, bet jie dar anaipol nesijaučia viską pralaimėję. Respublikinis judėjimas Ispanijoje tebėra stiprus. Vienas Amerikos laikraščio korespondentas sako: "Nežiurint to, kad tukstančiai respublikos kovotojų yra kalėjimuose, judėjimo nugaraulis dar toli gražu nėra perlaužtas."

Neįstengę jėgą nugalėti valdžią, revoliucininkai dabar sugalvoja nepaprastą kovos būdą. Tukstančiai respublikos šalininkų rašosi po dokumentu, kuriame jie pareiškia pilną savo solidarumą su suimtaisiais sukilimo vadais. Dokumentas yra adresuotas karo teismui, todėl valdžia dabar turės arba visus pasirašiusius po juo areštuoti ir bausti, arba prisipažinti, kad ji nepajėgia savo priešus nutildinti. Bet suareštuoti visus, kurie atvirai solidarizuojasi su revoliucijos vadais, ji vargiai galės, kadangi kalėjimai jau ir taip yra perpildyti.

Šitos Ispanijos respublikininkų pasiryžimas rodo, kad moraliai jie nėra sumušti. Sukilimo nepasisekimas juos pamokino, kaip reikia susiorganizuoti, kad sekantį kartą nebūtų padaryta klaidų, kuriomis valdžia pasinaudojo. Atrodo, kad vadovaujančią rolę tolimesniame revoliucijos pūdjime vaidins socialistai, kurie pasitiki ne tiek ginklo jėga, kiek visuotinio streiko įrankiu. Ispanijos socialistai kooperuoja su visomis monarchijos priešų srovėmis, išimant, žinoma, komunistus, kurie stoja už diktaturą, o ne už laisvę.

GRUVO DAR VIENAS BOLŠEVIZMO ŠULAS

Sovietų valdžiai iki šiol neteko pergyventi tokios rūšies krizių ir atmainų, koki nuolatos įvyksta parlamentinių šalių valdžioje. Todėl, paviršium žiūrint, susidaro įspūdis, kad bolševikiška valdžios sistema yra labai pastovi.

Bet tikrumoje ir sovietų valdžiai nėra svetimi kriziai. Kuomet po Lenino mirties Stalinas su Zinovjevu ir Kamenevu išsipyre lauk Trockį, tai Rusijos valdžioje įvyko ne mažesnė atmaina, negu kad įvyksta parlamentinėse valdžiose, nuvertus vieną ministerių kabinetą ir pakeitus jį kitu.

Tokių pat krizių ir atmainų sovietų valdžioje pasikau buvo ir daugiau: Zinovjevo ir Kamenevo pašalinimas iš partijos ir valdžios viršūnių; Radeko ir kitų "senosios Lenino gvardijos" narių ištremimas; Tomskio ir Bucharino "nuvainikavimas", ir t. t. Dabar tik ką nukrito nuo bolševikiško dangaus dar viena stambi žvaigždė — Aleksej Rykov, visos Sovietų Sąjungos premjeras.

Rykovas tapo pašalintas ir jo vietą užėmė Molotovas, uolus Stalino klapiukas, bet šiaip ne kuo nepasijūmęs vyrukas.

Vadinasi, pargriuvę dar vienas originalio, leniniško

bolševizmo šulas. Iš senųjų Lenino bendradarbių atsakominge sovietų valdžios vietose dabar nebėra nė vieno. Pasiliko tik Stalinas, kuris formaliai ir valdžią visai neįeina, bet faktinai ją vienas kontroliuoja.

Partijos diktatura, po tų visų krizių ir pasikeitimų, pavirto vieno asmens diktatura. Dabar, jei tas asmuo griūtų, tai griūtų visas bolševizmas.

Apžvalga

"SVIETO UŽKARIAUTOJAI"

Prieš kelias dienas Brooklynso "Laisvėje" buvo įdėtas šitoks bolševikų čempiono "literato", Seno Vinco, rašinys:

"Kaip norite, sakykite, bet aš negaliu atsistebėti, kaip pona Grigačio nervai išlaiko ir jįsai neatsiduria 'kreizauzė'! Kaip čia senai ir tas pats pona Grigačio ugnia spjaudėsi per savo organą, grumojė (? — "N." Red.) policija ir įstatymais Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organizatoriems, o dabar taip apsilėidžia."

Toliaus, iškoliojęs Grigačio "piemeniui", "L." rašytojas pasakoja, kad bolševikiško "darbininkų susivienijimo" kuopos organizuojasi jau ir "po paties Grigačio nosiai", ir sako:

"O perkune didis ir nedėkingasai sviete! Jeigu šitą smugį pona Grigačio panės ir su juom nieko nepaprasto neatsitiks, tai ant mano atsakymo kalkite jį prie kryžiaus ir jįs paliks tikras socialistų Jėzus Kristus. Andriulis bus tas žalnierius Lunginas, kuris ragotine pervėrė jo šoną!"

Kiek čia pasididžiavimo savo "galbe"! Tikri Napoleoniai, svieto užkariautojai, tie bolševikų agitatoriai, kada kalba į savo "susipratusius" pasekėjus apie savo "milžiniškus" pasisekimus.

Pereitą vasarą, kai bolševikai nubėgo pas "džiodžę" reikalauti indžonkšeno prieš SLA., tai jie tokiu pat "napoleonišku" tonu gyrėsi publikai, jogei pergalę busiantį jų pusėje ir jie busią pripažinti teisėtais Susivienijimo valdytojais. Bet iš tu pagyrimų nieko neišėjo. O dabar, kada teisingumo lazda atsiskuso prieš juos pačius ir kai kuriose valstijose valdžia pradėjo imti bolševikišką "susivienijimą" ir nagą, tai jau girdime sirutų dejavimą, kad "judošiai" juos persekioja!

Well, vyručiai, neužmirškite žmonių patarę: "Per rąvą neperšokęs, o ne sakyk!"

KLERIKALIZMAS IR LAISVĖ

"Draugas" nesutinka su "Naujienų" pasakymu, jogei "klerikalizmui yra pavojinga ne diktatura, bet — laisvė". Jisai sako, pirmą kartą tatau girdįs. Girdi:

"Katalikai neturi laisvės Rusijoje, Italijoje (? — "N." Red.) ir Meksikoje, kur diktatura yra valdžioje. Jei diktatura būtų geresnė už laisvę, pasaulio katalikai neprotestuotų prieš diktatorių žiaurios tikinčiųjų ir jų veikimo persekiojimus."

Naivus argumentas. Katalikai, girdi, protestuoja, kada persekioja katalikus!

Bet tikras laisvės šalininkas protestuoja ne tik tuomet, kai yra persekiojamas jįsai pats arba jo partija, bet ir tuomet, kai yra persekiojami kiti žmonės.

Tegu "Draugas" pasako, kiek kartų musikiškai arba kurie kiti klerikalai yra protestavę prieš persekiojimus socialistų arba šiaip neklerikaliskų partijų diktatoriškose šalyse. Yra faktas, kad klerikalai tokiuose atsitikimuose protestų nekalia; priešingai, jie dar pagiria despotus.

Ypač lietuvių judėjimo istorija yra pilna šitos rūšies pavyzdžių. Sakysime, 1905 m.

kada žmonės ėmė kilti prieš Rusijos carizmą, ką darė musikiškai? Pralotas Antanavičius ir vyskupas Paliulionis tuomet išleido aplinkraščius katalikams, įsakydami jiems padėti žandarams gaudyti caro priešus. Tie aplinkraščiai buvo skaitomi bažnyčiose, ir nė vienas kunigas nepakėlė prieš tai balso. Rusijos Dumeje kunigas Laukaitis viešai pasigyrė, kad katalikų kunigai Lietuvoje padėjo caro valdžiai "kramolą" (maistus) malšinti.

Pralotas Olšauskas (tas, kuris dabar sėdi sunkiųjų darbų kalėjime už žmogžudystę) išdavinėjo policijai revoliucionierius ir buvo Kauno policmeis.

Apie Įvairius Dalykus

Ateities trobesiai

Ateityj dirbtuvės ir trobesiai neturės langų. — Nerudijantis metalas. — Dangorėžių "graužėnai". — Metaliniai trobesiai. — Mokslininko E. E. Free nuomonė. — Dienos šviesa. — Langų plovimas brangiai kainuoja. — Ateities dangorėžiai.

Jau artinasi tie laikai, sako Laurence M. Cockaday, kuomet namai ir dirbtuvės neturės langų. Išradimas nerudijančio metalo žymiai palengvino statybos darbą. Sakysime, dabar New Yorke yra statomas Empire State Building. Tai bus aukščiausias dangorėžis pasaulyje. Sienuis yra naudojama nikelio-chromo-plieno lydinys (alloy). Chrysler dangorėžiui nemažai buvo sunadota aluminumo.

Architektai pradeda suprasti, kad trobesiai taip pat turi atvaizduoti mūsų amžiaus dvasią. Statyboj vs dažniau ir dažniau pradės naudoti naugės (metalai). Ir ne be reikalo: Metaliniai trobesiai pasižymi ne tik tvirtumu, bet jie yra gražesni ir labiau apsaugoti nuo gaisro. Eksperimentai tatau pilnai įrodė.

Šiandien mes važinėjame metaliniais automobilyj; skraidome metaliniu lėktuvu; važiuojame metaliniais traukiniais ir plaukiame metaliniais laivais. Niekam ir į galvą neateina daryti laivo sienas iš plytų. Tad kodėl mes negalime gyventi ir dirbti metaliniuose trobesiuose? Nėra mažiausios priežasties, kodėl mes tai negalime daryti. Nuo to mus sulaiko tik senovės papročiai. Paprastai ima laiko, kol mes apsiprantame su nauju dalyku.

Del žemės brangumo didmiesčiuose žmonės yra vėrčiami statyti dangorėžius, nes mažesni trobesiai joki būdu neapsimokėtų. Akmuo nėra pakankamai tvirta medžiaga atlaikyti tuos Babelio bokštus. Antra vertus, akmeniniai dangorėžiai pasižymi neįmanomu masyvumu. Štai kodėl jau nuo seniai dangorėžių, taip sakant, "graužėnai" yra daromi iš plieno. Gana dažnai galima pastebėti beveik užbaigtą trobesį, kurio pirmas aukštas yra besienų. Plieniniai graužėnai arba rėmai turi atlaikyti tukstančius tonų plytų. To svorio būti galima išvengti, jeigu trobesių sienos būtų daromos iš metalinių plokščių.

Mokslininkai yra įsitikinę, jog ateityje trobesių sienos ir bus daromos iš plonų metalinių lapų. Kai kurie architektai jau dabar mano, jog plytų sie-

terio dešinioji ranka. Bet klerikalai tą biau rū išgamą laikė dideliu "tautos ir bažnyčios veikėju".

O kai susidarė nepriklausomo Lietuvos respublika, tai klerikalai, pasigrobę valdžią į savo rankas, per šešis metus laikė Lietuvoje karo stovį. Kuomet gi 1926 m. jie buvo rinkimuose sumušti ir nauja, demokratinė valdžia karo stovį panaikino, tai klerikalai padėjo tautininkams įvykinti ginkluotą perversmą ir įsteigti diktaturą!

Tai ve koki "laisvės mylėtojai" yra klerikalai.

Laisvės klausime klerikalizmas nieku nesiskiria nuo rusiško bolševizmo. Bolševikai kelia didžiausią lėrmą, kuomet kas nors juos persekioja. Jie reikalauja sau neribotos laisvės. Bet kaip tik jie gauna galia, tai laisvės pasidaro "buržuaziskas prietaras" ir jie ją sutrempia. Lygiai taip pat elgiasi ir klerikalai.

nos dangorėžiams visiškai netinka. Metalas sienos užima mažiau vietos, pigiau kainuoja ir yra saugesnės gaisro atžvilgiu.

Ir dabartiniu laiku dangorėžių statytojai nemažai naudoja metalo. Sakysime, Beaux-Arts apartamentinis trobesys New Yorke yra padarytas beveik išimtinai iš metalo. Olandijos mieste Rotterdamo randasi iš stiklo ir plieno padarytas tabako fabrikas. Namų sienoms nerudijantis plienas yra gana plačiai naudojamas Vokietijoje ir Anglijoje.

Sienas yra geriausiai daryti iš dubeltavų metalo lapų arba plokščių. Tarp tų lapų turi būti paliktas mažas tarpas, kuris pripildoma šiluma sulaikančia medžiaga. Tuo būdu padarytas siena yra apie keturis kartus lengvesnė nei plytų siena. Priegtam ji geriau palaiko šilumą. Metalinės sienos, yra pritaistos prie rėmų. Todėl kiekvienas aukštas yra savo rūšies dėžė. Tokiai konstrukcijai yra reikalingi daug lengvesni graužėnai. Tai, žinoma, yra didelis pliusas.

The Empire State Building naudoja, kaip jau buvo minėta, nikelio-chromo-plieno lydinį, kuris nerudija ir gerai atlaiko oro permainas. Tas dangorėžis turės 85 aukštų. Jo aukštumas sieks 1,043 pėdas. Vadinasi, bus aukščiausias trobesys pasaulyj, — 43 pėdomis aukštesnis nei Eiffelio bokštas Paryžiuj.

Tačiau inžinieriai mano, jog atetj bus galima pastatyti ir 2,000 pėdų aukštumo dangorėžius. Tiesą sakant, būtų galima ir aukštesnius statyti, bet jie nebūtų praktiški, kadangi susidarytų labai daug komplikacijų su keltuvais ir kitais dalykais.

Metalo sienos daugeliu atžvilgių yra parankios. Bet dabar kyla klausimas, ar ateities metaliniai trobesiai turės langus, ar ne? Tiksliai į tą klausimą yra sunku atsakyti. Tačiau atrodo, jog pamažu eina prie "belangių namų" amžiaus. Dr. E. E. Free, žymus inžinierius ir mokslininkas, neseniai viename susirinkime pareiškė, jog Amerika kas metą galėtų sutaupti apie bilijoną dolerių, jei fabrikai ir ofisų trobesiai būtų statomi be langų.

Bet pažiūrėkime dabar, kodėl belangės dirbtuvės yra praktiškesnės? Visi žino, kad be tinkamos šviesos joki dirbtuvė negali apsieiti. Dienos šviesa net tik brangiai kainuoja, bet tuo pačiu laiku yra labai netinkama darbui. Ji nėra venoda: nuolat įvairuoja. Priegtam juo toliau nuo langų, tuo šviesa yra menkesnė.

Daugely dirbtuvių net dabar dienos šviesa mažai tesinaudojama, kadangi ten bandoma prižaiyti tokią iluminaciją, kuri geriausia tinka akims. O tai labai svarbu, nes bloga šviesa ne tik gadina akis, bet ir bendrai mažina darbingumą.

Reikia neužmiršti ir to fakto, sako Dr. Free, kad įvedant gerą apšvietimą dirbtuvės gali sutaupti nuo 5 iki 10 nuosimčių. Mat, žymiai padidėja darbo našumas, o antra, gaminių kokybė yra daug geresnė.

Belangiai trobesiai turi ir kitų pranašumų. Išlaikymas tokių trobesių atseitų beveik per pusę pigiau, jau nekalbant apie tai, kad pastatymas nebūtų toks brangus, kaip dabar. Tai gali skambėti keistai. Bet reikia atsiminti, jog dangorėžių savininkai dabartiniu laiku

išleidžia milžiniškas sumas pinigų vien tik langų plovimui. O kai langų nebus, tai atsimės ir tos išlaidos. Kontroliuoti temperatūrą irgi bus labai lengva.

Ateities dangorėžis, mokslininkų manymu, turės atrodyti sekamai: jie bus apie 150 aukštų. Perdėm visos sienos bus padarytos iš nerudijančio metalo. Niekur jokių langų. O tai duos galimybės apsaugoti nuo triukšmo, kuris ne tik mažina darbo našumą, bet tuo pačiu laiku kenkia ir sveikatai.

Kiekviename dangorėžij bus solariumas, kur žmonės galės imti saulės vonias. Bus krautuvės, restoranai ir gal teatras. Dangorėžio gyventojas galės viską gauti viduj. O kadangi oras visą laiką bus valomas ir temperatūra reguliuojama, tai gyvenimas ten bus nepalyginamai sveikesnis nei mūsų laikų trobesiuose.

Iš tamsios praeities į šviesią ateitį! Mes gyvename nepalyginamai geresnėse sąlygose, negu gyveno mūsų pirmtakai, kai prieš šimtą metų. Praeis dar šimtas metų, — ir tuoliai žmonės mūsų gyvenimą skaitys gana primityvišku.

— K. A.

Vladas Mingelevičius

JIS SUGRĮŽO

(APYSAKOS FRAGMENTAI)

Tra-ta-ta-trach, tra-ta-ta-trach!

—Dunda traukinys iš provincijos link sostinės. Dunda kaldamas taktą: tra-ta-ta-trach!

Jakubėnas sėdi vagono kupėje ir žiuri pro langą.

Aušo. Ir lyg puikliausiam kino ekrane mainosi nuostabiai graži gamtos dekoracija: tai lygūs laukai, kalvos, miškai; tai dvarai prabėga, kuris mirga bažnyčių bonėmis miesteliai, kaimai; tai vėl perbėga kokių upė. Tra-ta-ta-trach!

Sėdi ir žiuri, klausosi... Telegrafo stulpai švist-pašvist neriasi užpakalin. Vagonų ratlėdys sudaro kažkokią nesuprantamą muziką — tra-ta-ta-trach!

O jisai su linksma ir malonia šypsena skrenda mintimis į jo svajonių sukurto toli.

Gimnaziją baigdamas, prieš vasaros atostogas, gavo iš draugo bendramokslio Valio Trinkuno laišką, kuriame ne be pasigyrimo rašė gerai gyvenęs ir tuo pat kvietė jį atvykti pas save Kaunan. Nepamiršo paminėti laišką, kad dėka savo dėdės rekomendacijos gavo gerą vietą Finansų Ministerijoje. Dėdė, sulig draugo žodžiais, esąs įžymus avokatas, turįs geras pažintis net su pačiomis valdžios viršūnėmis — aukštų luomų žmonėmis, todėl ir jam žadėjo pagelbėti gavime vietos.

—Kaunan jis jau važiuoja — jis jau nebeto! — Ir perbėgo Jakubėnų džiaugsmo judesys.

Smarkiai dundėdamas greit bėga laukais traukinys, bet jojo svajonės jį pralenkė kaip gubės, jau sukosi ties sostinės padange...

...Čia didingų dvasios pajėgų centras Universitetas, pasakingai viliojās teatras-operos, puošnios alėjos, didžiuliai rūmai.

...Vaidinasi draugai ir pažįstamieji, kuriems greit paspaus rankas...

Ypatingai prisimena jam artimas siela ir troškimai, draugas studentas Untulis iš Humanitarinių mokslų fakulteto... Tų pačių idealų siekia jai!

Pagalčiau išplėšęs nesuvaldomai besiveržiančias mintis iš tojo jį pagavusio džiaugsmo.

mo sukurio, perskrido jomis į mylimąją tėviškę...

—Sudie žalieji laukai, žavingos girios ir jose čilbančioms paukšteliams!... Sudie ir tau berželi žalias, nes ne kartą dalyjomės abu skausmais, lūdėsiu ar džiaugsmu, gal rasi kitą jautrios sielos draugą — nebūsi našlaitėliu...

Bet... netikėtai lūdesio šėšelis praslinko jo veidu...

Gaila palikti brangiąją tėviškę, bet dar labiau gaila palikti tai apie ką sukosi aukšinių jo svajonių skaisai aureolė...

Tai Bronė Gailitė pavyzdinčiausiai vienkieny gyvenančio neva dvarininko jaunutį dukte...

Gimnaziją baigė abu sykiu. Toliau keliai skyrėsi: ji svajojo apie muziką, o jisai ruošėsi visai atsiduoti literatūrai. Į kitą realaus gyvenimo akmeninę skveklą įskalti amžinos palaimos ir saulėtos kurybos šypsena — jo obalsis.

—Baigsiava moksle, įgyysi visuomenėje vardą ir tada — sveika laukiamoji ateitis! — Prisiminė, atsisveikinant jai tartus žodžius, karštą gliai pažįstancij viens kitą mylimųjų bučkį ir... malonios nuotikos šypsena prabėgo jo veidu...

Tra-ta-ta-trach!...

—? — Nieko! Tai traukinio muzika!

Pakirdo Jakubėnas iš šviesių svajonių ir priėjo arčiau prie lango...

Tekėjo saulė — didelė skaisi saulė.

Tolimųjų aukštai kabojo keletas šilkasparnių debesėlių... Saulė kilo. Jos spinduliotaime fone ėmė reikštis didingi miesto bokštai ir jo širdis sutvaksėjo džiaugsmu!...

—Sveikas senutis mieste, laikinai Lietuvos sostinė! — Traukinys pasinėrė tunelin ir lečiau atsidusdamas įdundėjo miestam.

(B. d.)

"KOVA", Lietuvos socialdemokratų užsienio leidimas laikraštis. Šį laikraštį leidžia iš Lietuvos išvaizvę politiški emigrantai. Pavienio numerio kaina 10 c. Galima gauti "Naujienose".

"KULTUROS" No. 11 tik ką gautas iš Lietuvos. Kaina 45 centai. Gaugite "Naujienose".

Bedarbių Šelpimo Reikalai

BEDARBIŲ ŠELPIMO KOMITETAS

Ofiso naujas adresas:
BRIDGEPORT FURNITURE COMPANY
3224 South Halsted Street
Tel. Victory 1657
Valandos: nuo 9 iki 11 ryto
tiksliai

Malonus pasiūlymas

Šeštadienį, gruodžio 20, atsilankė į Bedarbių Šelpimo Ofisą gerbiamas J. K. Milius (Camera-man and motion picture operator) ir pareiškė man:

— Jūs čia dirbate labai gražų ir praklinų darbą. Aš galiu jums parodyti paveikslų iš Lietuvos, jei greit surengsite vakarą bedarbių naudai.

Aš padėkavau gerbiama J. K. Milui ir pasakiau, kad pasitars su kitais Bedarbių Šelpimo Komiteto nariais, pranešiu apie mūsų nutarimą.

Vadinasi, jei pasiseks gauti kur tinkamą svetainę ir patogiu laiku, gal ir vėl greit surengsime vakarą bedarbių naudai.

Bedarbių Šelpimo Komiteto Pirmininkas,

Antanas Žymontas.

Oi, oi, kiek bedarbių renkas dabar kasdien į mūsų ofisą, net jau trošku darosi ten dirbti. Mat, Kalėdos čia pat, tai kiekviena bedarbių šeima nori, kad bent Kalėdoms turėtų gaudesni maisto kąsnelį.

Ir kokias liudnas istorijas pasakoja bedarbiai iš savo kasdienio gyvenimo, net bangu ir klausytis. Kai kuriems pagalba butinai reikalinga. Susimildami, gelbėkit!

Ačiū!

Šiuomi turio garbės padėkovoti geriems Chicago lietuviams, kurie pirkė tiketus į mūsų koncertą, gruodžio 19, Lietuvių Auditorijoje.

Tikėtai dar nevisi yra grąžinti, kurie buvo paimti pardavimui. Bet jau iki šiol yra grynų pelno \$94.

Tiesia, daugelis žmonių kurie buvo nusipirkę tiketus, neatsilankė į koncertą, (laiko neturėjo ar dėl kitokių priežasčių, nes buvo darbo vakaras). Todėl ir svetainę nedaug publikos buvo susirinkę.

Didelis ačiū mūsų geriems ir praklinos sielos artistams, kurie teikėsi dalyvauti mūsų koncerte. Ir tikrai maloniai ir jaukiai palinksmo susirinkusią publiką.

Čia dar turio su dideliu malonumu pažymėti, kad keletas artistų po šio koncerto man pareiškė:

— Jei kada nors rengsite vakarą bedarbių naudai, mes ir vėl jums maloniai patarnausime.

Toks mūsų artistų ir publikos pritarimas pridoda mums nuolat dirbantiems ta sunkų darbą, dar daugiau energijos.

Jei mes visi prisidėsime nors po biskutį, veiksime draugiškai, rimtai, be ginčų ir jokių užsipuldinimų, mūsų šis darbas gali išsivystyti į didelį visuomenišką veikimą.

Kviečiu visus ateiti mums į talką.

Bedarbių Šelpimo Komiteto Pirmininkas,

Antanas Žymontas.

Subata, gruodžio 20, 1930

Gauta nuo gery žmonių rubų ir maisto

J. Valantinas, 2558 W. 69th St. maisto.

J. Skukauskas, 2640 W. 69 St. daržovių.

U. Dairinskienė, 2616 W. 69 St.

J. Aleksunas, 2558 W. 69 St. \$1.00.
V. Skukauskas, 2640 W. 69 St. \$1.00.
A. Pedro, 6946 W. Campbell Ave. 50c.
W. Skukauskas, 2640 W. 69 St. \$1.00.

Duota maisto

J. Vainorienė, J. Vancevičius, Cervinskas, P. Milius, S. Kubilius, A. Daujotas, M. Michalsen, V. Nortautas, J. Rūbis, M. Kubilius, Vaivadas, O. Baikauskas, A. Andriulis, M. Knizikienė, F. Mičiulis, O. Grybas, A. Grigaliunas, Vaičiukauskas.

Bedarbių Šelpimo Komitetai

Chicago Lietuvių Draugijos Savitarpinės Paskelpos, moterų parengto Buncio Party, kuri atsiuvo gruodžio 6 d., liko pelnas, kurį ir paskyrė į Bedarbių Šelpimo fondą \$8.51 ir dar pas Jankų tur but yra apie \$2.50, kuriuos priduos jis pats.

P. Galskis.

Bedarbių Šelpimo Komitetas gavo nuo P. Galskio \$8.51. Turiame širdingai ačiū už aukas.

GRASILA BARZDIENĖ

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 19 dieną. 8:30 valandą vakare. 1930 m. sulaukus 42 metų amžiaus, gimus Plungės mieste. Amerikoje išgyveno 23 metus. Priklausė prie Brolių ir Seserų Mitytojų Draugystės. Klūbu ir Draugijai Savitarpinės Paskelpos Susivienijimo. Paliko dideliame nuliudime vyrą Stanislovą Barzdį, Stanislovą ir Petrą Barzdžius gimines.

Kunas pašarvotas, randasi 311 E. Kensington Ave. Laidotuvis įvyks pamedėty, gruodžio 22 dieną, 8 val. ryte iš namų į Visu Šventų parapijos bažnyčią, Roselande 108 gt. ir Wabash Ave. kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Grasilos Barzdiens gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

Vyras Stanislovas ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius Julius Pruseckis.

Antanas Dambrauskas

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 19 dieną, 5 valandą vakare, 1930 m., sulaukęs 34 metų amžiaus, gimęs Degučių parapijoje, Andrejūnų sodoje. 19 metų išgyveno Amerikoje.

Paliko dideliame nuliudime draugus ir pažįstamus. Laidotuvis rūpinasi Paulina Čebatorienė, Kunas pašarvotas randasi Ežerskio koplyčioje, 4603 So. Marshfield Ave.

Laidovė įvyks Gruodžio 23 dieną, 8 valandą iš ryto iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Pamelės Sv. parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Dambrausko gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

DRAUGAI IR PAŽIŪSTAMI

Laidotuvis patarnauja graborius Ežerskis, Telefonas Boulevard 9277.

Daktaras

Kapitonas

Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame kare

Senio Kraujas

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklių skaudėjimą ir pasilaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleiskite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarnaus dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 ryto iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 v. 4200 West 28 St., kaimas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Jos bus suvartotos labdariniam tikslui — sušelpimui nelaimingų bedarbių.

Bedarbių Šelpimo Komiteto Pirmininkas,

Antanas Žymontas.

Padėka Bedarbių Šelpimo Komitetui

Lietuvių Bedarbių Šelpimo Komitetui rekomendavus, į mūsų šeimyną apsilankė ponios A. Miliauskas, A. Visbaras ir P. Pallulis, visos ALTS 100 kuopos nariai, ir susipažinę su mūsų padėtim, pristatė dovanų: vieną maišą bulvių, 10 svarų cukraus, 5 svarus taukų, 5 svarus lašinių, 2 tuzinus kiaušinių, 3 kenus pupų, vieną didelį keiką, 1 svarą kavos, 1 svarą sviesto, 2 bakanus duonos, 2 svarus pyragėlių (cookies), vieną kumpį (ham), 1 didelį krakerį ir 25 svarus miltų.

Taip gausiai sušelpė reikiame nuosirdžios padėkos kaip ALTS šimtinės kuopos veikėjams, taip Bedarbių Šelpimo Komitetui, kurs savo pasiūlyvėtimu ir atidumu daug šeimynų sugebėjo ištraukti iš gresiančio bado nasrų.

P. Masiliauskų šeima.

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Koplyčia Dovanai Turiu automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue

CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICH LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvių kuopigijaus. Reikale medžių atsiskaityti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl, Chicago

SKYRIUS: 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikyti užlaikymų skyrių.

3307 Auburn Ave.

CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley, Lic. Koplyčia dykai

710 West 18th Street

Tel Canal 3161

IGN. J. ZOLP Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1464 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct.

Telefonas

Cicero 3724

J. Lulevičius

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuvių visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

3103 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriausiu ir pigiausiu būdu. Ką priklauso prie gražių išdėstymų.

OFISAS: 668 W. 18th Street

Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St.

Tel. Victory 4088

Lietuvės Akušerės

Vidikas-Lulevičienė

AKUŠERKA

3103 S. Halsted St.

Telefonas

Victory 1115

Valandos:

nuo 8 iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 9 val. vakare

MRS. ANELIA K. JARUSH

Physical Therapy & Midwife

Naujoji vieta

6109 South Albany Avenue

Phone

Hemlock 9252

Patarnauja prie gimdymo, duodu masage, electric treatment ir magnet blankets ir t. t. Moterim ir merginoms patarnaujame dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamo akių karkščių, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektr. parodančia mažiausias klaidas. Speciali aidya atkreipiamas į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.

KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮSRAIDIMU.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiaus kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.

Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė

756 West 35th St.

kampus Halsted St.

Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Jei abejojti apie savo akis, eik pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Laikiniai persikėlė už

kampo ir dabar randasi

4660 Gross Ave.

Tel. Yards 4317

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir

nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidson, M. D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryte;

nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto

Rezidencija: 6640 So. Maplewood Ave.

Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir

nuo 6 iki 8 val. vakare.

Rez. 3201 South Wallace Street

Rez. 6600 South Artesian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 9257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3343 South Halsted St.

VALANDOS:

nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.

Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209

Kampus North Ave. ir Damen Ave.

Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597

Ultravioletinė sviesa ir diathermia

Residence Phone Ravenswood 1664

Dr. J. P. Ashmenckas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas:

2700 Devon Ave., Rogers Park 3320

Valandos:

10-12 A. M., 2-5 ir 7-9 P. M.

Nedėlioms sulig sutarties.

Lietuviai Gydytojai

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.

Tarp Chicago's Lietuvių

Kalėdų Teatras Lietuvių Vaikams

"Naujienos" su Mildos Teatro savininkais ponais Satkauskais bendrai susitarę davę lietuvių vaikams veltui teatrą per septynių metų pabaigą.

Nuėjau ir aš su vaikais gera proga pasinaudoti. Jau buvo pusė po pietų. Prieinu prie Mildos Teatro. O Jackau, atrodo, tikra Brazilija! Revoliucija. Duryrų vaikų minios tiek apgultas, kad jokių būdų negalima ir artyn prislinkti.

Tuoju atėjo ponas Satkauskas, atidarė duris, tai vaikai kaip Nemunas potvnio metu įsiliejo į salę. Nepraėjo 20 minučių, jau Mildos didžiulio teatro salė buvo pilnutėlė. Uktverys, tartum koks generolas Kuropatkinas komandavo armijas vidų, o ponas Satkauskas, prie durų suplotas į silkę, sako mane pamatęs: "Užimk, mėsainis mano vietą ir leisk vaikams į vidų, nes aš nenoriu su jais kariuotės. Matai, kad kariai kurie "vaikai" ateina su tikrais tokie, kuriems jau 5 metai kaip barzdos želia, o mažiukai vaikai pro juos nebegali pralysti".

"Atleisk, sakau, tamsta aš ir pats atėjau vaikų prisimėjęs ir noriu pamatyti mūsų jaunąją kartą". Tačiau atsistoju prie durų.

Žiūriu, Tverijonas atsineša didelį glėbį saldinių, kuriais paskui pradėjo vaikūčiams dailinti, kai teatras pasibaigė.

Prie teatro rinkosi tokia daugybė vaikūčių, kad jokių būdų visi nebegalėjo į vidų sutilpti, nes jau nebebuvo vietos, nežiūrint, kad teatre telpa apie pusantro tūkstančio!

Didis įspūdis pasiūžūrėjus į tą armiją priaugusių lietuvių, kurie neužilgo bus mūsų pavaduotojais. Visgi "Naujienoms" ir ponams Satkauskams reikia turti didelį aciu už tokį surengimą, kad nors vieną kartą metuose lietuvių vaikūčiams surengia šventę. Savininkai parinko tokius įdomius paveikslus, kad ne tik mažiems, bet ir dideliems buvo ko pažūrėti. Gaila, kad negalėjau laukti pabaigos, ir įspūdių kupinas turėjau skubinti į savo ofisą, mat rūpėjo, kad vėl kas nors neįvažiuotų į langą su keturiais guminiiais ratais.

Pustapėdis.

Pirmyn Choro draugiškas vakaras

Pereitą šeštadienio vakarą Meldžio svetainėje buvo surengtas linksmas vakarėlis Chicago Lietuvių Choro Pirmyn ir Lietuvių Simfonijos Orkestrų draugams ir rėmėjams, na ir, žinoma, ta proga patiemis Choro ir Orkestrų nariams jaunuoliams.

Taip buvo, taip sakant, pasisvečiavimas senesniųjų pas jaunuosius, kur visi susirinkusieji pasijuto vienos didelės draugiškos šeimynos nariais.

Tokiuose vakaruose, suprantamas dalykas, programoms ir kalboms vietos nebėra, nes vieny ir kitų gauname pakankamai mūsų skaitlinguose parenkimuose. Čia buvo šokiai, žaislai, juokas, pažintys, pasikalbėjimai ir bendros vaišės, kurių laike ex promptu susidarė dainininkų ir dainininkių grupės kartkartėmis užtraukdavo gražia sutartine puikias lietuviškas dainas.

Virš šimto čia gimės jaunuomenės, dainorių ir muzikų pulkelyje skendo įvairaus amžiaus ir profesijų svečiai, jaunuomenės draugai. Bet čia amžiaus ir rango skirtumas dinga, ir visi jautėsi pajamęję tiek, kad rado bendrą kalbą ir

nuotaiką su žydinčiuoju jaunu.

Smagu kartkartėmis pasisvečiuoti sykiu su jaunaisiais. Northsidečiai ir ši kartą parodė savo pavyzdį vienybę, nes apsilankė turbut visi, kas tik namus galėjo palikti. Turėdami tokius rėmėjus už savo pečių Choras ir Orkestra gali būti tikri dėl savo ateities. Ačiū mūsų jaunuomenei už gražią pramogą.

P.

West Pullman

Raudonojo Sojuzo pisatelis S. Tilvikas per "Vilni" giriasi, kad visi, ir biznierių eina su jais, tai yra su "Sojuzu" — o apsigrįžęs vėl per tą pačią Vilni išlieja savo tulžį ant Andrius Statkų ir kitų. Tas parodo, kad kailio mainininkas, S. Tilvikas meluoja, rašydamas, kad eina "visi" su jais.

Meluoti tai jau mūsų komfašistai tikri ekspertai. Tas patas S. Tilvikas per "Vilni" pilna gerkle rėkia, kad Raudonasis Sojuzas turis "čarteri", o kaip jų "Tiesa" rašo, kad turi tik preliminarį "čarteri" organizuotis. Kas daugiau žino, ar S. Tilvikas, ar Raudonojo Sojuzo centras?

Tiesa 3 nr. rašo: "turim preliminarį čarterį New Yorko valstijoje organizuoti, bet ir turim sąlygas nustatytas: 500 narių New Yorko valstijoje apsidraudusių ant \$1000 kožnas — pilnai už metus užsimokėjusius". O apie "cash" išmokėjimui bile "poli" laike mirties, tai net padidinamo stiklo reikia jį norint neužmatyti. Tokių žmonių yra.

Jei nori daugiau informacijos, bei sakant "inside information", rašyk ypatingai laišką prie sekretorės Raudonojo Sojuzo, rašo "Tiesa": "ji paaiškins viską tau". O kaip su tais, kurie nemoka rašyti?

Raudonojo Sojuzo No. 2 korespondentas aprašydamas savo susirinkimą, ve kį sako: kaip pirmininkas pareiškė, kad nuo tos dienos pertraukia visus ryšius su SLA. 55 kuopa, susirinkusieji pasveikino labai entuziastiškai pranešimą — teisybę rašė, nes daugelis sojuzininkų taip "nusišveikino", kad vargu savo namus surado.

Tas pats korespondentas praneša, kad Jusevičius, buvęs SLA, 55 kuopos ir laikinis Raudonojo Sojuzo pirmininkas, pralaimėjo rinkimus ant pirmininko, tik gavo korespondento "jaba". Mat, jau nebereikalingas vesti "Sojuzą", čia mat ne SLA. 55 kuopa ardyti.

"Kožnas vienas įstojantis į Sojuzą SLA narys priimamas kaip pilnas narys", rašo komfašistų pisateliai, bet kam gi tas varymas per šerengą pas daktarą bei pildymas iš naujo aplikacijų? Man rodos, kad ką norint tokio turi paslėpti "rankoj".

Vienas juokdarys sako man, ar patėmijai, kad J. Zalatorius esąs sukrypęs į vieną šoną ir ar aš žinau priežastį? Sakau, senatvė. Ne, atsako juokdarys — tai S. Tilvikas sukrypęs į kitą, be-traukdamas už skverno, kad sėstųsi laike Lietuvos himno giedojimo, paskutiniame SLA seime.

Kad jau įvesta pas komfašistus sava kritika bei savęs pliekimas, tad norėčiau išgirsti nuo brolio S. Tilviko — jau seniai laikas jam apiplėkti pats save už prasižengimą prieš savo juoduosius brolius. Pagal brolio Tilviko išvados, Bridgeporte reikalinga yra užvesti "juoduosius", bet ne Stony Island distrikte, kur brolis S. Tilvikas turi 6 flatų namą.

Brolis Kazys Statkus skundžiasi, kad parėjimas į "Sojuzą" padaro jam daug finansinių žalos, nes daugelį atsisako eiti su juo, kada Kazys pareikalavo, kad patys mokėtųsi Raudonajame Sojuzo, nes čia jų "services" ne esą reikalingi, o Sus-mo Liet. Am. 55 kuopoj reikėjo turėti pastovių balsų. Well, well, nepyk, broli Kazy — užsimokėjo jie dvigubai — visados balsavo už jūsų sumanymus.

Su viešpaties 1931 metais gal brolis K. Statkus turės mažiau antrašų, negu 1930 metais. Well, mufavimas ir gazo bilos kainuoja. Mat, Insulo trustas neduoda gazo už dyką, nors ir singelis.

Komfašistai paskelbė, kad suvedę visus rokundus su SLA. 55 kuopos finansais, tai yra pinigų išde neiliko, net truke dar vienai bilai užmokėti. Viskas gali atsitikti, jeigu vartojto S. Tilviko aritmetika — 18 — aš ir tu, tai 22. Pamatysime.

Senas West Pullmanietis.

Gradusninkas

Rodos, visi žino, kas yra gradusninkas, o jei dar yra tokių, kurie nežino, tai čia trumpai gradusninko savybių aprašymas: gradusninkas yra toks tinksas, kai jam šilta-pakyla, o kai šalta — nusileidžia. That's all.

Bet dar ne that's all. Yra ir žmonių-gradusninkų, kurie tam tikrais atsitikimais taip pakyla, kad savo pakaušiu debesis šiuvena, ir po to kai nusileidžia, tai net padidinamo stiklo reikia jį norint neužmatyti. Tokių žmonių yra.

Štai Vytauto Didžiojo metais kada bolševikai liežuviais velkinių pro "Naujienas" maršavo, tais metais kai Chicago juodi broliai raudonis brolius nuo baltųjų atskyrė, metais kada geležinis vilkas broliams komisarams kinkų drebėjimą įvarė, tais metais nuo žemės pakilo prajovingas žmogus ir taręs "Nuo šiol einu asilų organizuot", pradėjo imti kas savaitę po \$100, miegoti iki dviliktai ir važinėti automobiliu ne savo leides. Vyrų nevežiodavo ir prašomas, ir kiekvienas, turintis su didžiojo žmogum reikalą, jį galėjo atlikti tik per moterį, ir tai nelengvesnė kaip pusės tonos svorio. Juo toliau didys žmogus važiuavo juo aukščiau kijo, ir vietoj lazdos eidamas cigarų žemę ramstė ir akmenis nuo kelio krapštė, o kai keturiais guminiiais ratais važiuo, tai cigarų galas lyg Antikristus pečiaus kaminas ruko. Toks buvo tas asilų generolas.

Tais pačiais Vytauto didžiojo metais asilai susirinko į skodą ir visi kaip vienas davė dideliam žmogui kiki. Kikas nebuvo taikytas per skaudžiąją vietą, tačiau palietė ambicijos puslę, ir didelis žmogus bemačiant supliuško, nelyginant gradusninkas šaltu vandeniu aplietas, net nebeužmatyti.

Neilgai laukęs jis įsisuko į vienos didelės organizacijos berniū cyfus. Čia gavo kelis stambius titulus, tik nė vieno dolerio. Vardas didelis, bet be dolerių sunku pakaušiu debesis brušinti. Žmogaus derbė bemačiant sulinko, karas bėgdamas pradėjo stenėti, ir pagaliau visai iš garadžiaus nebelina pro duris.

Didelis žmogus vėl pradėjo leistis prie zero. Laimė pasisūstus sava kritika bei savęs pliekimas, tad norėčiau išgirsti nuo brolio S. Tilviko — jau seniai laikas jam apiplėkti pats save už prasižengimą prieš savo juoduosius brolius. Pagal brolio Tilviko išvados, Bridgeporte reikalinga yra užvesti "juoduosius", bet ne Stony Island distrikte, kur brolis S. Tilvikas turi 6 flatų namą.

ir sudegusio teatro artistui automobilį sudegino. Vėl karjera rodė pakili iki debesų. Bet pasaulis yra nedėkingas: Didžioji tautiškoji organizacija pasitarusi-pasitarusi sustatė teigiamą ir pasiuntė savo cyfui kikią, o sudegusio teatro artistas pridėjo dar antrą kikią. Ir vėl didysis žmogus nusileido žemiau zero, bet iš tolimųjų rytų ateina linksmos žinios, kad dabar didysis žmogus žada pats savo laimę išbandyti, ir niekam nė aciu nesakydamas, bėgti į vieną tuštėjantį panelės sekretorės kreslą.

Tai va kaip nepastovi yra žmogaus kūno temperatūra.

—Pustapėdis.

P. S. Pereito ketvirtadienio "Naujienose" pastabos "Apie daug ką po truputį" yra Pustapėdis. Parašas buvo, bet bespaudžiant nutrūpėjo, matomai.

Vyro dešinysis batas žmoną įvarė į trubelį

Ką jūs darytumėte, kad į jūsų krautuvę, jei tokią turite, įeity kas nors, ir nieko nesakęs pavogtų vieną batą? — Kai pavagia du batų, nieko nepaprasto, bet vieną batą! Stačiai nemandugamas.

Jūs tuojau pradėtumėte sekti vienakojus vagius. Taip ir Antanas Zaleskis padarė. Pradėjo jėškoti vienakojų vagies, ir patyrė kad čia ne vienakojų vagies buta, bet, chichagiš-

kai kalbant, "batų raketo".

Antano Zaleskio batų krautuvę, 3265 S. Halsted st. užėjo Mrs. Anne Komeluskis, 25 metų amžiaus, nuo 3656 Emerald ave. ir padėjo ant stalo pinigų. Vadinasi, ji pirkto savo vyrui porą batų. Mrs. Komeluskis išėjus, Antanas pastebėjo, kad trūksta vieno bato iš kitos poros. Antanas patelefonojo policijai, kad jėškotų vienakojų vagies. Policija pradėjo jėškoti, bet kur tokį rasi.

Vėliau sugrįžo į krautuvę pati Mrs. Komeluskis, sugrįžusi porą batų ir pasiėmė pinigų atgal, ir vėl išėjo. Jai antrą kartą išėjus, Antanas žiūrėjo, kad ir kairio bato ir kitos poros trūksta. Antanas vėl į policiją, į Deering stotį. Policijai nutraukė stačiai pas Mrs. Komeluskienę, pas kurią atrado dešinį batą. Bet kairiojo taip ir nerado. Policijai apžiūrėjo Mrs. Komeluskienės vyro kojas ir rado, kad Mr. Komeluskis turi dvi kojas ir tokią koją, kuriomis gali bile dieną futbolą spardyti.

Na tai dalykas nuėjo pas teisėją Helander, ir tas teisėjas padėjo Mrs. Komeluskis dviejų vaikų motiną ant probacijos.

Dabar, bile vienakojis vyras gali užėiti pas Mr. Zaleskį ir nusipirkti batą dideliu bargenu.

Jei nori išmokti gerai rašyti — nusipirk typewriterį.

MADOS MADOS MADOS

2961 — Paskiausias sporto modelis. Gražiai atrodys jeigu bus pasiutas iš naujoviškos megistos materijos arba sunkesnės vilnonės materijos. Apikaklė baltą ir apsiuvinėta kaip suknėlė taip ir apikaklė su tokios spalvos materija kuri tiks prie spalvos ir kurio pati suknėlė bus pasiuta. Sukirptos miros 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

2736 — Irgi sporto suknėlė, tik truputį skirtinga. Šią suknėlę gali dėvėti ir svečiuosna, jeigu bus reikalinga. Ir daugias oficialiam susirinkimui taipgi galėsi ją dėvėti. Sukirptos miros 14, 16, 18 ir 20, taipgi 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

2639 — Mokyklon eiti suknėlė. Praktiškai bus jeigu pasiutė iš sunkesnės vilnonės materijos, tas bus patogus del žiemos. Sukirptos miros 8, 10, 12 ir 14 metų mergaitėm.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakyimu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos, Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No
Mieros per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valst.)

North Side

Grudžio 28 d. iCrystal Hall, 2705 W. North Ave., Bijunelio Choras statys operetę "Gėlių Daržės". Tai gana gražus veiksmas, įdomus, muzikalus ir jėmingas ir pritaikytas kaip tik jaunuoliams ir tinka vaidinti kaip tik Bijunelio Choriui.

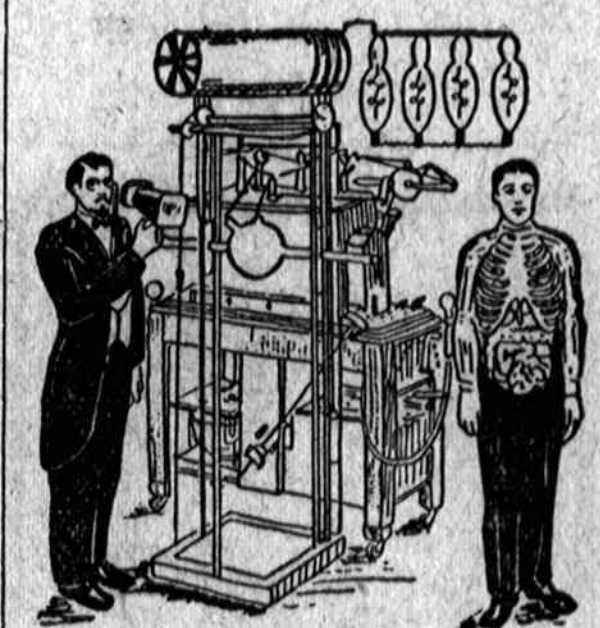
Choras turėdamas tokią tinkamą mokytoją kaip Mrs. Steponavičienė, nėra abejonių, kad minimą operetę tinkamai pastatys, nes gabioji mokytoja gana daug laiko pašvenčia lavindama jaunus artistas ir dainininkus, aktorius ir solistus.

Bijunelio Choriui priklauso apie 50 jaunuolių, tai yra gražūs burys jaunimo, kuris iš pat kuditkystės dirba kultūros darbą. Choriui priklauso jau gerų muzikų ir solistų. Šis parengimas tai bus Bijunelio pirmas debiutas šį sezoną. Kiek teko patirti, tai programą bus gana įvairus. —Northsideitė.

PRANEŠIMAI

ŠAUKITE REPUBLIC 9101 ir gaukite pagalbą nuo jūsų deigimų ir skausmų paimant vieną iš mūsų mokslinio masojo traktatų. Mes specializuojamės sumažinime jūsų perdidelio svorimo. THE SIXTY THIRD & ASHLAND HEALTH SYSTEM 6327 S. Ashland Ave. Republic 9101

North Side Bijunelio choras statys scenai operetę "Gėlių Daržės", grudžio 28 d. iCrystal Hall, 2705 W. North Ave. Kviečiame visus atsilankyti. Komisija.

Speciškai padėmės chronikui ir naujų il. ru. Jai kiti negalėjo jums išgydyti, atsilankyt pas mane. Mano pilnas išsėmimas, mano sėdimasis įvairių ligų ir jų sąsėdėjimų, visų rūšių, sveikata jums sugrąžina. Jis pas tikrą specialistą, kuris nekliauso juo kur ir kas jįms skauda, bet pats pats pats po galutinio išsėmimo — kas jums yra

Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS

Ofisa valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 po pietų

ATMINK SAVO NAUDAI, kad vesdamas visus reikalus per S. L. Fabian & Co. 809 West 35th St., CHICAGO Tel. Boulevard 0611 arba 0774 Visad sutaupysi daug išlaidų

CLASSIFIED ADS.

Educational Mokyklos
MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.
Dienomis ar vakarais. Del informacijų šauk arba rašyk: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 West Madison Street.
GREITAI IR PIGIAI ĮSMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitu mokslo šakų. Musu mokyklos nauja sistema siebtinai greitai užbaigiamą pradinį mokslą i devynis mėnesius: augtinai mokslą i vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstantį lietuvių įėjo mokslo. Atleikite išrašyti šiandien ir jums padėsime išsųti abelna mokslo. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busit abelna ir visose mokslo šakose anšiviete. Amerikos Lietuvių Mokykla J. P. OLEKAS, Mokytojas 3106 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADS.

Business Service
Biznio Patarnavimas
PATENTAL, copyrights — išradimai visokios rūšies.
B. PELECHOWICZ,
2300 W. Chicago Ave. Branswick 7187

SUTAUPINKIT ant anglų Boulevard 1035. Garsus Radium Mine Run \$6.50 už toną su pristatymu vežimui lodais: Nutmeg Egg ir Lump \$8 už toną su pristatymu vežimui lodais. GOVALIS.

Boulevard 8520 Res. Yards 4401
NORKUS & CO.
Perkrautom rakandus, pianus ir visokių biznius, taipgi iš miesto i miestą. Teisingas patarnavimas.
1706 W. 47th St.
CHICAGO

10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS
Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaitavimas. Mes atliekame geriausį darbą mieste. Kedzie 8463.

Financial Financial-Paskolos

SKOLINAM PINIGUS
Neimam komisio nuo \$50 iki \$300 Po valstijos priežiūra
J. NAMON & CO.
MORTGAGE BANKERS
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

PINIGAI

Mes skoliam nuo \$50 iki \$800 Neimam komisio
Nuodimtis mokamas ant neimokėtos sumos
Finance Corporation of Illinois
Po valstijos priežiūra
3804 S. Kedzie Ave.

Miscellaneous for Sale

Ivairūs Pardavimai
DIDELIS SUTAUPIMAS ANT MEGZTŲ VILNONIŲ SVETERIŲ

Storų ir plonų, del vyrų, vaikų, moterų ir merginų. Mes parduodame megztinius sveterius už nuo 75% iki 100% sutaupimą. Megztos vilnonės kojines del vyrų ir moterų. Seni sveteriai sutaupom.

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP
F. SELEMONAVICIA, savininkas
504 W. 33rd St., arti Normal Ave.
Tel. Victory 3486
Atdara kasdien ir vakarais.

Radios

CASH PIRKEJŲ ATIDAI
Visiškai nauji floor sempelai Majestic, Zenith, Fada, Stenite ir kitų žymiausių išdirbysčių už 40% nuolaidos.
2332 W. Madison St.

Personal Asmenų Ieško

DAVID KAINU, atsišaukite, nes aš noriu apmokėti jūsų bilą ir atsilikti daiktus tuojais. A. E. Bebel, Tel. Van Buren 6210.

Help Wanted—Male Darbininkų reikia

REIKALINGAS patyręs barberis. Atsišaukit
2126 So. Halsted St.

REIKALINGAS patyręs groserio salesmanas lankyti groserinkus nuo wholesale groserinės. Turi kalbėti lietuviškai ar lenkiškai. Atsišaukit utarlinke 8 val. ryto. 4646 S. State St.

Furnished Rooms

KAMBARYS ir valgis \$8.00 del merginos. Namie gaminti valgiai. Privatiska šeima. Gato. apildymas.
5828 So. Whipple St. Republic 4898.

Business Chances

PARDAVIMUI Ice cream, cigarų, cigarečių, mokyklos reikmenų ir smulkmenų krautuvė arba mainysiu i bile ką.
2640 W. 69 St. Tel. Republic 9047.

Farms For Sale Ukiai Pardavimui

VIŠTŲ FARMA
Maža vištų farmutė, Indianos valstijoje tikrai 47 m. nuo Chicago. Imokėti tikrai \$1000, kitus lengvais išmokėjimais. Yra 5 rūmų namas ir garažas. Prie mokyklos ir gero kelio. Del platesnių informacijų kreipkitės i: MICKEVICIUS, 3210 S. Halsted St., Tel. Victory 1266

Real Estate For Sale Namai—Zemė Pardavimui

Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE
Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznius visokios rūšies. Nėra skirto apsielinkės i kur yra ar kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parpinam 1 ir 2nd mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455